

Аси інтернету.

За підтримки
Google.org

ДЕНЬ ГІДНОСТІ 2024

УДЕСЯТЕ В УКРАЇНІ
ІЗ ФОКУСОМ НА ЦІННОСТЯХ, БЕЗПЕЦІ
ТА ЦИФРОВОМУ БЛАГОПОЛУЧЧІ

ПОЧАТИ

Мене звать

I

Зміст Путівника

Знайомство.....	3
Передмова	4
Про День Гідності	5
Як працювати з Путівником	6

Крок 1. ГІДНІСТЬ НА ПЕРШИЙ ПОГЛЯД

1.1 Якою може бути гідність?

Зупинка 1. Хмаринка гідності.....	7
Зупинка 2. Про гідність і повагу	8
Зупинка 3. Гімн гідності.....	9
Зупинка 4. Метафоричні світлини	10
Зупинка 5. Руханка гідності.....	11
Зупинка 6. Стереотипи шкодять гідності.....	12
Зупинка 7. Картопля і стереотипи	13
Зупинка 8. Гідно чи негідно?.....	14
Зупинка 9. Три факти про мене	15
Зупинка 10. Конституція гідності.....	16
Зупинка 11. Гідність на долоні.....	17
Зупинка 12. Розмальовка «Яка твоя гідність»	18
Зупинка 13. Атрибутика гідності.....	19
Зупинка 14. Гідність у нашому повсякденному житті	20
Зупинка 15. Метафоричні картки власними руками	21

1.2. Гідність по-українськи

Зупинка 16. Грайлисті гідності.....	22
Зупинка 17. Інклюзивна гідність.....	23
Зупинка 18. Дітям від дітей.....	24
Зупинка 19. Чому гідність перемаже.....	25
Зупинка 20. Мій гідний вчинок: я волонтеру.....	27
Зупинка 21. Кібергідність	29
Зупинка 22. Музика піклування.....	32
Зупинка 23. Подкаст про гідність	33
Зупинка 24. Мем про гідність.....	34
Зупинка 25. Гідність між рядків.....	35
Зупинка 26. Знайте свої права.....	37
Зупинка 27. Розмаїття гідності.....	39

1.3. Гідність і бізнес

Зупинка 28. Відеозвернення від представника/-иці бізнесу	40
Зупинка 29. Інтерв'ю з представником/-ицею бізнесу	41
Зупинка 30. Гідність і підприємництво	42

Крок 2. ГІДНІСТЬ У ДІЇ

Зупинка 31. Звернення амбасадорського кола	43
Зупинка 32. Що таке безпека в інтернеті?.....	46
Зупинка 33. Мій цифровий слід	47
Зупинка 34. Моє найулюбленіше задоволення в інтернеті.....	48
Зупинка 35. Мандрівка до 3D-кімнати з Пікселем	50
Зупинка 36. Мій надійний пароль.....	51
Зупинка 37. Моє міцне дерево безпеки.....	52
Зупинка 38. Гра «Interland».....	54
Зупинка 39. Кожна людина гідна підтримки.....	55

Крок 3. ГІДНІСТЬ У МОЇЙ ІСТОРІЇ

Зупинка 40. Моя історія про гідність	56
Зупинка 41. Інтерв'ю про гідність	57
Зупинка 42. Гідні підтримують гідних.....	57
Зупинка 43. Що подивитися? Що почитати?	58

Крок 4. МОЄ ГІДНЕ МАЙБУТНЄ

Зупинка 44. Світ, у якому я хочу жити.....	60
Зупинка 45. Лист у майбутнє.....	61
Зупинка 46. Лист захисникам і захисницям.....	62
Основні принципи гідності.....	63
Робили цей путівник.....	64
Партнери та друзі.....	65

Зміст інтерактивний, ним можна користуватися для швидкого переходу до потрібного Вам кроку / пункту / зупинки.

Знайомство

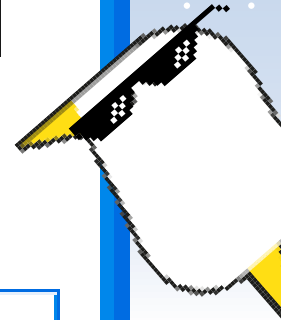

Гідні учениці й учні, студентки і студенти!

Наше з Вами знайомство пропонуємо розпочати із мінівправи. Вам потрібно лише щиро та правдиво відповісти «Так» чи «Ні».

Пограємо?

Чи замислювалися Ви про гідність?

НІ

ТАК

Не засмучуйтеся, адже цей путівник допоможе подумати про гідність у всіх її проявах. Готові до роботи?

Дуже добре! А чи назвете Ви принципи гідності?

НІ

ТАК

НІ

ТАК

Ого, оце підготовка! А чи зможете Ви пригадати власний гідний вчинок?

А хочете послухати пісню про гідність чи намалювати малюнок про гідні вчинки?

Сьогодні найкращий день для того, щоб замислитися про гідність! Рушаймо!

НІ

ТАК

І готові ним поділитися?

А чи важлива гідність у суспільстві?

НІ

ТАК

НІ

ТАК

НІ

ТАК

НІ

ТАК

А чи хочете, щоб з Вами поводитися гідно?

НІ

ТАК

А хочете почути про гідні вчинки інших?

Передмова

Вітаємо, друзі, сьогодні й справді найкращий день для того, щоб замислитись про гідність. Цього року ми вже вдесьте запрошуємо учнівство і студентство до розмов про гідність та її принципи. І не важливо: цього року Ви вперше долучаєтесь до ініціативи чи вдесьте, — важливо лиш те, що після цих розмов і дискусій Ви наповнитесь ідеями про гідність, рівність, повагу.

Цей Путівник Усесвітнім Днем Гідності в Україні 2024 допоможе Вам більш глибоко замислитися на тему гідності, якою має керуватися кожна людина в житті. На сторінках Путівника Ви знайдете багато різноманітних вправ, методик, практик, завдань, що допоможуть зосередитися на кращому розумінні гідності й ознак гідної поведінки. Запрошуємо Вас заглибитися в тему гідності та її принципів.

Про День Гідності

Усесвітній День Гідності (Global Dignity Day, globaldignity.org) – це незалежний, соціальний, політично й релігійно нейтральний проєкт, мета якого – спонукати молодь, учнівство й студентство керуватися почуттям власної гідності у своїх повсякденних діях.

До державного свята Дня Гідності та Свободи з **21 листопада до 10 грудня Україна вдесяте долучиться до Всесвітнього Дня Гідності**, у якому за 9 років уже взяли участь 512 118 учасниць і учасників із 3 868 закладів освіти. Це відбудеться завдяки зусиллям команди спільноти відповідального вчителства EdCamp Ukraine, а також цього року – у співпраці з програмою «Аси інтернету» – частиною центрально-східноєвропейської програми Be Internet Awesome, яку пропонує Фонд «Школа з класом» Fundacja Szkoła z Klasą за підтримки Google.org та Міністерством освіти і науки України, Державною службою якості освіти, Українським інститутом розвитку освіти й Офісом освітнього омбудсмена України.

Ще в жодній країні Європи не збиралося довкола історій про гідність стільки людей одразу! Докладніше про враження й результати Дня Гідності в Україні 2015–2023 рр. можна дізнатися на спеціально створеній сторінці Global Dignity Ukraine facebook.com/gdignityukraine, а також використовуючи гештеги *#gdignity* та *#gdignityUkraine*. Встановіть обкладинку як символічний визначник належності до Всесвітнього Дня Гідності: bit.ly/coverfbgdignityukraine2024.

Цьогоріч основним акцентом ініціативи є розуміння правил взаємодії в цифровому світі так, щоб це сприяло поширенню співпереживання, гідності, поваги і підтримки – а не насилля, неправдивої інформації чи мови ненависті. Для цього в путівнику ми створили спеціальний розділ «Гідність у дії», що присвячений програмі «Аси інтернету», де надаємо цікаві вправи і завдання із цифрової та інформаційної безпеки. Ця програма навчає взаємодіяти в інтернеті безпечно і відповідально, з використанням таких м'яких навичок, як співпереживання та повага до гідності інших. У часи війни це особливо актуально.

Сайт міжнародної ініціативи Global Dignity:
globaldignity.org

Національна сторінка
Global Dignity Ukraine:
facebook.com/gdignityukraine

Обкладинка для профілю
у фейсбуці:
bit.ly/coverfbgdignityukraine2024

Як працювати з Путівником

Путівник Усесвітнім Днем Гідності – це Ваша особиста покрокова інструкція. Ви можете виконувати вправи як із усім класом під супроводом педагога, так і самостійно, якщо маєте таке бажання.

Усі зупинки пов'язані між собою, але не залежать одна від одної. Це означає, що Ви самі вирішуєте, над якою зупинкою саме Вам потрібно попрацювати, бо Путівник – це конструктор, який дає можливість творити власний День Гідності!

Для Вашої зручності ми вставили qr-коди, за якими Ви швидко можете перейти до потрібного ресурсу з допомогою телефона. А щоб не загубити власні думки й висновки про гідність, використовуйте, будь ласка, спеціальне поле для приміток.

**Бажаємо Вам
цікавих відкриттів
разом із Путівником!**

Путівник містить інтерактивні елементи, якими можна зручно користуватися для покращення взаємодії та отримання додаткової інформації.

Така кнопка на сторінці поверне Вас до змісту.

Натисніть на qr-код або на виділене покликання в тексті (www.edcamp.ua), щоб перейти до потрібного ресурсу.

Умовні позначки

Обираючи зупинку, звертайте увагу на позначки:

завдання, присвячені цифровій та інформаційній безпеці

нові завдання

оновлені завдання

найкращі завдання з минулих видань

завдання, рекомендовані для учнівства молодшої школи

завдання, рекомендовані для учнівства середньої школи

завдання, рекомендовані для учнівства старшої школи і студентства

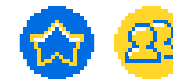

завдання, рекомендовані для всіх

Крок 1. ГІДНІСТЬ НА ПЕРШИЙ ПОГЛЯД

1.1 Якою може бути гідність?

Зупинка 1. Хмаринка гідності

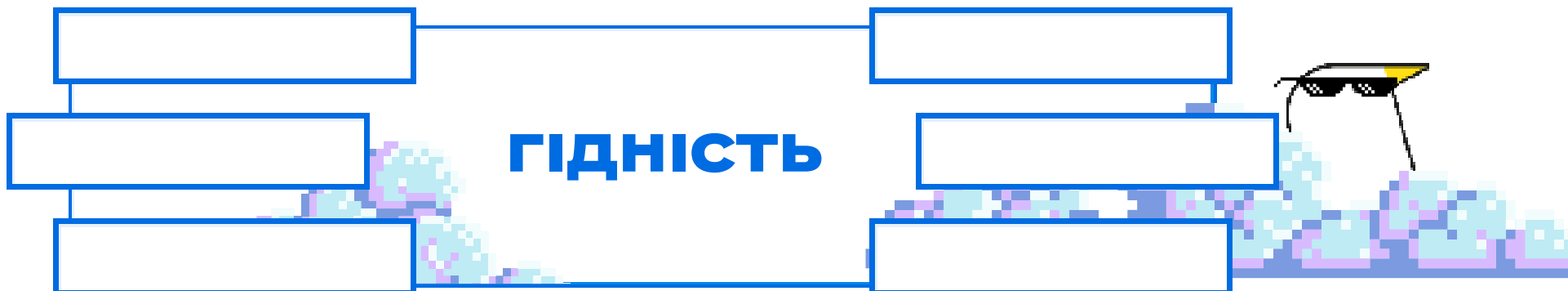
З якими словами у Вас асоціюється гідність? Напишіть на дошці це слово або скористайтеся онлайн-ресурсами ([menti.com](https://www.menti.com) чи [sli.do](https://www.sli.do)).

Заплющте очі та хвилинку подумайте:

- як лунає слово гідність (урочисто, піднесено, радісно, песимістично, тихо, гучно, монотонно, барвисто),
- який вигляд має слово гідність (чітке, розмите, великими буквами, маленькими буквами),
- яке слово, що асоціюється з гідністю, спадає Вам на думку? На рахунок «три»,
- разом з іншими учнями й ученицями, промовте своє слово.

Після цього кожен і кожна має висловитися, назвавши свою асоціацію та розповівши, як саме вони можуть виявити гідність.

Створіть «хмаринку гідності» всі разом, записавши ключові слова, які Ви використали, щоб з'ясувати, із чого складається, на Вашу думку, гідність.

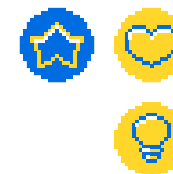
Зупинка 2. Про гідність і повагу

Перегляньте відео *Розалінд Вайсман* із Cultures of Dignity, створене за участі Cognitive Media.

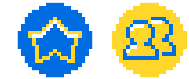
Відео «Що таке гідність?»: bit.ly/dignityvsrespectgdignityukraine2024

Які відмінності між гідністю й повагою Ви можете назвати?

Зупинка 3. Гімн гідності

На підтримку Всесвітнього Дня Гідності музикант-еволюціоніст *Дейв Стюарт* написав пісню «Гідність», яка стала світовим гімном гідності. Її прем'єра відбулася на форумі до Всесвітнього Дня Гідності в Гельсінкі (Фінляндія) у присутності понад 1 000 учасників і учасниць форуму. Виконала пісню лірична хіп-хоп-співачка *Надіра-Х*.

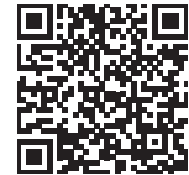
У цій пісні є такі слова:
«Ви самі мусите бути тією зміною,
яку хочете бачити у світі.
Ми шукаємо гідності».

За покликаннями нижче ознайомтеся з перекладом українською та подивіться кліп.

Переклад гімну: bit.ly/dignitysonggdignityukraine2024

Відео гімну: bit.ly/dignitysongmoviegdignityukraine2024

А які були б Ваші слова про гідність, якщо б Вам запропонували знятися в цьому кліпі?

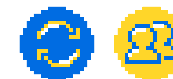
Зупинка 4. Метафоричні світлини

Розгляньте зображення та виберіть собі 1–2, які сподобалися найбільше.

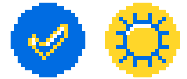
Колекція метафоричних світлин: bit.ly/associativecardsgdignityukraine2024

Використовуючи картинку як символ / натяк, подумайте, як Ви розумієте слово «гідність»?
Запишіть чи замалюйте свої думки.

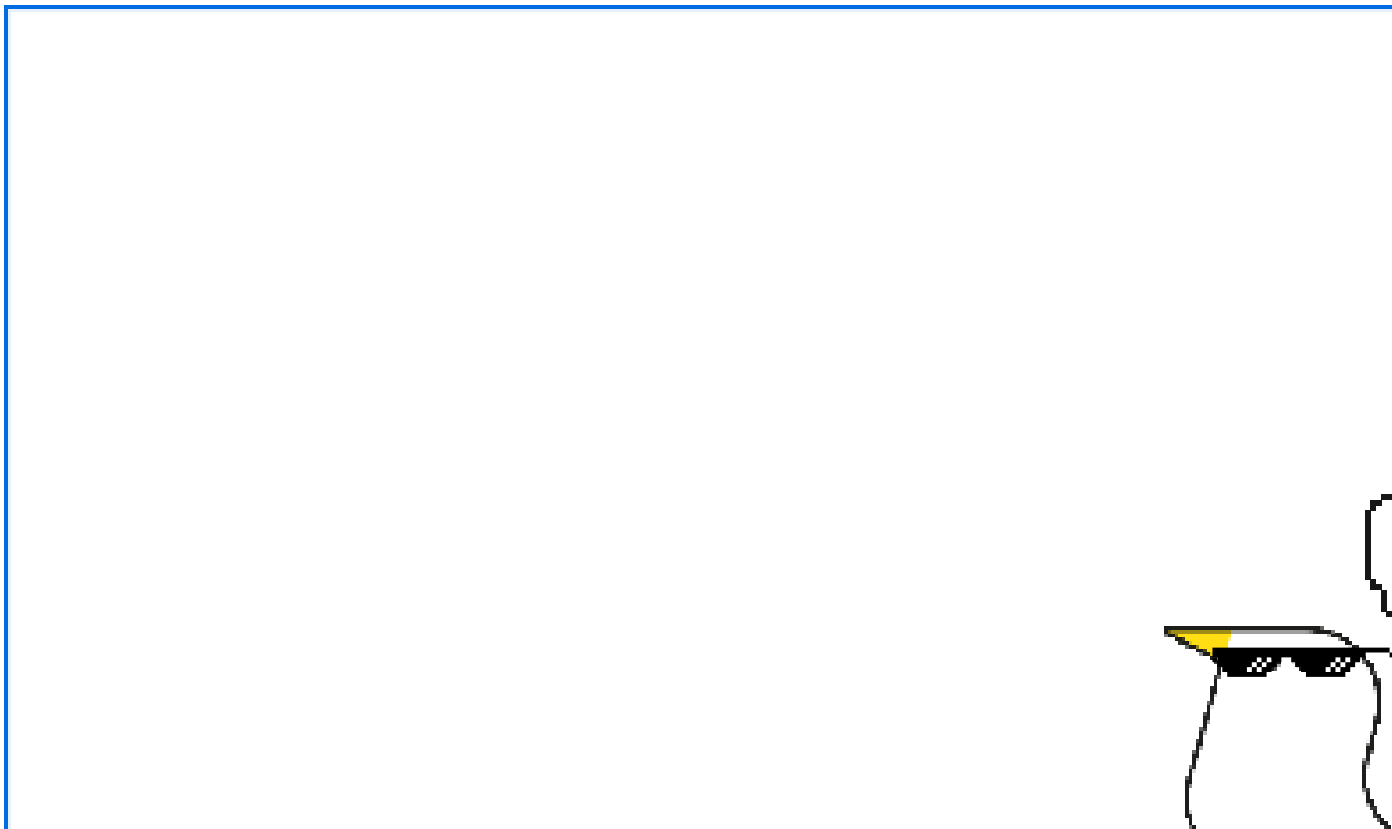
Зупинка 5. Руханка гідності

Гідність можна не лише відчувати або думати про неї. Гідність – це і дія, яку можна втілити в русі. Команда Global Dignity запропонувала руханку для дітей 5–9 років, яку можна робити не лише в школах, а й у дитячих садочках.

Для цього обговоріть з учителькою / учителем чи вихователькою / вихователем визначення і принципи гідності, а після цього запрошуємо до руханки.

Докладний опис вправи: bit.ly/activitygdignityukraine2024

Краще запишу,
щоб не забути.

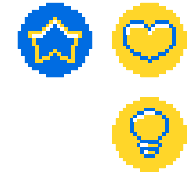
Зупинка 6. Стереотипи шкодять гідності

Ярлики та припущення заважають нам бачити особистість та гідність людини.

На відміну від нашої ідентичності та індивідуальності, що є складними та потребують часу для розуміння, ярлики швидко зводять людину лише до одного факту чи компоненту (а це часто навіть неправда!).

Команда Соса-Сола на Близькому Сході зняла відео про ярлики та припущення. Шестеро незнайомців зібралися в одній кімнаті та розповідали про себе. Усе це відбувалося в повній темряві, тож кожен зміг сформуванати своє уявлення про людину, яка говорила.

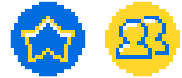
Відео експерименту: bit.ly/removelabelsgdignityukraine2024

Пропозиція

Маємо прекрасну пропозицію для Вашого класу – спробуйте відтворити цей експеримент у Вашій шкільній спільноті! Якщо вдасться, напишіть нам обов'язково про Ваші враження на for@edcamp.ua.

Зупинка 7. Картопля і стереотипи

На цю вправу нас надихнула команда [Penn State Extension](#) за ініціативи Університету штату Пенсильванія. Візьміть у руки картоплину і роздивіться її – які вона має особливості, що вирізняє її серед інших, майже ідентичних картоплин?

Розкажіть про неї групі: які характеристики допомогли б розпізнати свою картоплину в цілому мішку?

Докладний опис вправи: bit.ly/potatoegdignityukraine2024

Чи погоджуєтесь Ви з твердженням, що вся картопля однакова?

Зберіть усі картоплини разом, перемішайте та спробуйте знайти ту, яку Ви тільки-но описували. Якщо це онлайнва зупинка, то нехай усі, хто беруть участь у цій вправі, заздалегідь підготують для себе 5 приблизно однакових за розміром картоплин. І тоді обрану картоплину покладіть до решти чотирьох та із заплющеними очима перемішайте, а потім спробуйте впізнати обрану.

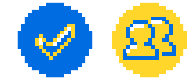
Ви помітили, що картоплю легко зібрати в одну купу, – і всі картоплини здаються однаковими? Подумайте, чи бувало, що Ви приписували людям якісь характеристики, перш ніж знаходили час із ними познайомитися. Поміркуйте також про групи людей у школі чи громаді, яких ми схильні сприймати стереотипно.

Кого я сприймала /
сприймав стереотипно?

Чи змінилося моє ставлення
до цієї людини, коли
я краще пізнав / пізнала її?

Чим нам шкодить
стереотипне сприймання
людей?

Зупинка 8. Гідно чи негідно?

Створіть простір гідності у своєму класі! Команда Global Dignity пропонує виконати вправу під назвою «Моя позиція». Її суть у тому, щоб давати свою відповідь на різні твердження щодо гідності, при цьому використовуючи простір, на одному боці якого міститься відповідь «Цілком погоджуюся», а на іншому – «Цілком не погоджуюся».

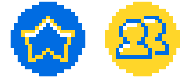
Кожна і кожен з нас має свою особисту думку, яка заслуговує на повагу і прийняття. Тож хтось із нас може цілком погодитися з тим чи іншим твердженням, хтось – частково, а хтось матиме нейтральну позицію. Виконуючи вправу, Ви будете займати певні місця у просторі між найбільш ствердною і найбільш заперечною відповідями.

Наприкінці поміркуйте разом над тим, чого Вас учить ця вправа, а повний список питань для обговорення можна знайти у докладному її описі.

Докладний опис вправи: bit.ly/istandingdignityukraine2024

Зупинка 9. Три факти про мене

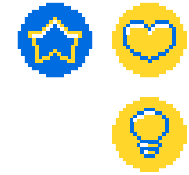

Здивуйте інших своєю особистістю! Візьміть невеликий аркуш паперу та запишіть 3 факти про себе: два правдиві, а один – вигаданий, хибний. Це мають бути не очевидні факти (про зріст або колір очей), а найкраще – шокуючі, кумедні, непередбачувані.

Потім оголосіть усі 3 факти – і нехай інші учасники/-иці проголосують і спробують віднайти хибний факт. Коли всі проголосують, прокоментуйте правильність фактів і додайте трохи інформації щодо кожного з них. Коли будуть з'ясовані всі деталі Ваших фактів, передайте слово іншій людині в команді.

Чим Ви керувалися, коли відбирали факти про себе? Чи було складно придумати хибний факт? Які факти про себе говорить гідна людина? Чи можна вважати гідність синонімом правди?

Зупинка 10. Конституція гідності

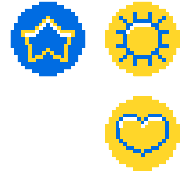
Очевидно, що наша гідність взаємопов'язана з гідністю інших людей. Але що означає – шанувати чийсь гідність? Ось як у десяти кроках пояснює це *Донна Хікс*, докторка Гарвардського університету, відома й авторитетна в темі гідності.

Поміркуйте й позначте – що з цього Ви робите, а що – ні. Чому? Виконуючи це завдання онлайн, можна показувати знаки «палець угору» / зелена картка, якщо «так», та «палець униз» / червона картка, якщо «ні».

КОЛИ Я ШАНУЮ ЧИЙСЬ ГІДНІСТЬ, ТО Я:

- 1) приймаю **особистість та ідентичність** людини і даю їй свободу виявляти себе такою, як вона є, без страху бути засудженою;
- 2) визнаю **унікальні якості** людини, її таланти й спосіб життя і ціную її заслуги, внесок, ідеї та досвід;
- 3) даю відчуття, що визнаю все **побачене й почуте** людиною, реагую на її занепокоєння та те, що їй довелося пережити;
- 4) залучаю до спільноти / компанії, допомагаю людині **почуватися її частиною**;
- 5) допомагаю людині **почуватися в безпеці** – як фізично, так і емоційно, захищаючи від страху ганьби чи приниження;
- 6) ставлюся до людини справедливо, **без упередження та нерівності**;
- 7) даю людині відчуття **свободи та незалежності**, допомагаю їй відчуття надії та можливості;
- 8) шукаю розуміння та даю людині можливість пояснити свій **досвід та перспективи**;
- 9) допомагаю людині здобути **користь від сумнівів**, починаючи з того, що вона має хороші мотиви та діє цілісно;
- 10) вибачаюсь і **несу відповідальність**, якщо порушую гідність людини, беру на себе зобов'язання змінити шкідливу, негідну поведінку.

Зупинка 11. Гідність на долоні

Для нас важливо, щоб інші люди поважали нашу гідність. Але не менш важливим є і те, чи ми самі себе цінуємо. Чи знаєте Ви, що саме робить Вас унікальними й цінними?

Візьміть аркуш паперу та вгорі напишіть – «Я гідна / Я гідний». Тепер покладіть на аркуш свою долоню, розвівши пальці, та обведіть її. Напишіть чи намалюйте на кожному пальчику якості або характеристики, які роблять Вас унікальними й цінними. На просторі великого пальця – те, чим Ви особливо пишаєтеся. На долоні напишіть чи намалюйте те, про що Ви мрієте, що символізує Ваші надії, цілі. Ми всі – унікальні, як і наші відбитки пальців та зараз ті долоньки, які вийшли у Ваших однокласниць і однокласників. Якщо виконуєте цю вправу онлайн і хочете поділитися з іншими, покажіть на камеру свою долоню.

Розкажіть про цю вправу вдома рідним та проведіть її для них. Обговоріть, чим схожі та чим відмінні Ваші долоньки.

A large empty rectangular box with a blue border, intended for drawing or writing.

Зупинка 12. Розмальовка «Яка твоя гідність»

Колеги з німецького Global Dignity Бо Барберіс і Фіен Берґер створили розмальовку для дітей і дорослих: рухаючись рядками невеликого віршика в ній, можна краще зрозуміти, що таке гідність. Команда EdCamp Ukraine торік створила особливу сторінку, присвячену нашій країні й перемозі, у розмальовці для дітей, яка допоможе зрозуміти гідність.

Розмальовка «Яка твоя гідність»: bit.ly/artgdignityukraine2024

Цьогоріч ми додатково створили унікальну розмальовку, що присвячена фокусу цієї події – цифровій та інформаційній безпеці. За бажання сфотографуйте Ваші малюнки й поділіться ними в соціальних мережах за гештегами: **#gdignity** і **#gdignityUkraine**.

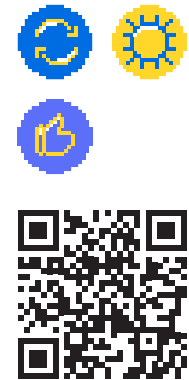

Овва, це що цьогорічна ексклюзивна розмальовка?

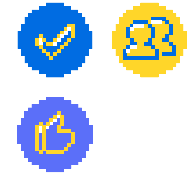

Ексклюзивно

Розмальовка «Користуйся інтернетом відповідально»: bit.ly/artbiagdignityukraine2024

Зупинка 13. Атрибутика гідності

Нині стало надзвичайно легко використовувати можливості інтернету для навчання, розваг, спілкування, розвитку тощо. Але водночас у віртуальному світі складніше зрозуміти, що думають і відчувають інші. Саме тому, щоб виражати свої емоції та почуття, ми застосовуємо емоджі, наліпки, стикери або кумедні малюнки чи меми.

Гідність теж можна зобразити через стикери й емоджі. Саме тому ми пропонуємо Вам стати творцями й творчинями атрибутики або ж мерчу гідності. Спочатку подумайте: як гідна людина взаємодіє з іншими в онлайн-просторі?

Тепер роздрукуйте макет футболки і задизайнуйте її декількома стикерами, які, на Вашу думку, влучно передають сенс поняття «гідність».

Коли всі дизайни будуть готові, влаштуйте виставку «Наша атрибутика гідності». Роздивіться уважно кожну футболку і спробуйте вгадати, що автор або авторка хотіли розповісти про гідність.

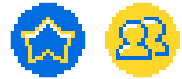
Перевірте, чи правильно Ви зрозуміли те, що побачили на дизайні. Наприкінці вправи обговоріть такі запитання:

- Що було легше: створювати атрибутику гідності чи зрозуміти атрибутику іншої людини?
- Чому ми не завжди можемо правильно зрозуміти те, що бачимо в соцмережах?
- Як найбільш точно доносити інформацію до інших в інтернеті?
- Чому гідна людина намагається правильно зрозуміти інформацію, дотримуючись правил увічливості й доброзичливості?
- Як розвивати в собі навичку гідної поведінки в онлайн-просторі?

Макет футболки: bit.ly/merchgdignityukraine2024

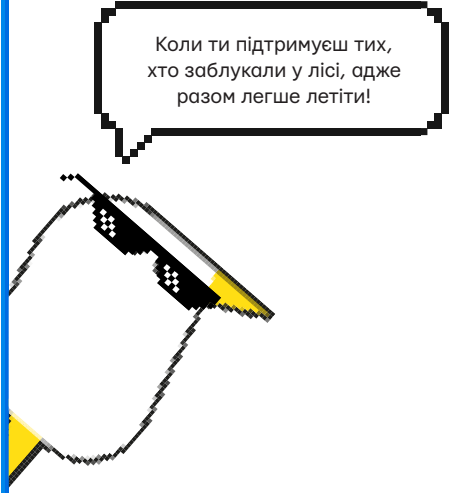
Зупинка 14. Гідність у нашому повсякденному житті

А як Ви думаєте, у чому виявляється гідність у нашому повсякденному житті?
Які гідні вчинки – «маленькі» чи «великі» – Ви здійснюєте або спостерігаєте щодня?

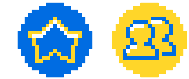
Занотуйте стільки варіантів, скільки придумаете чи захочете

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.

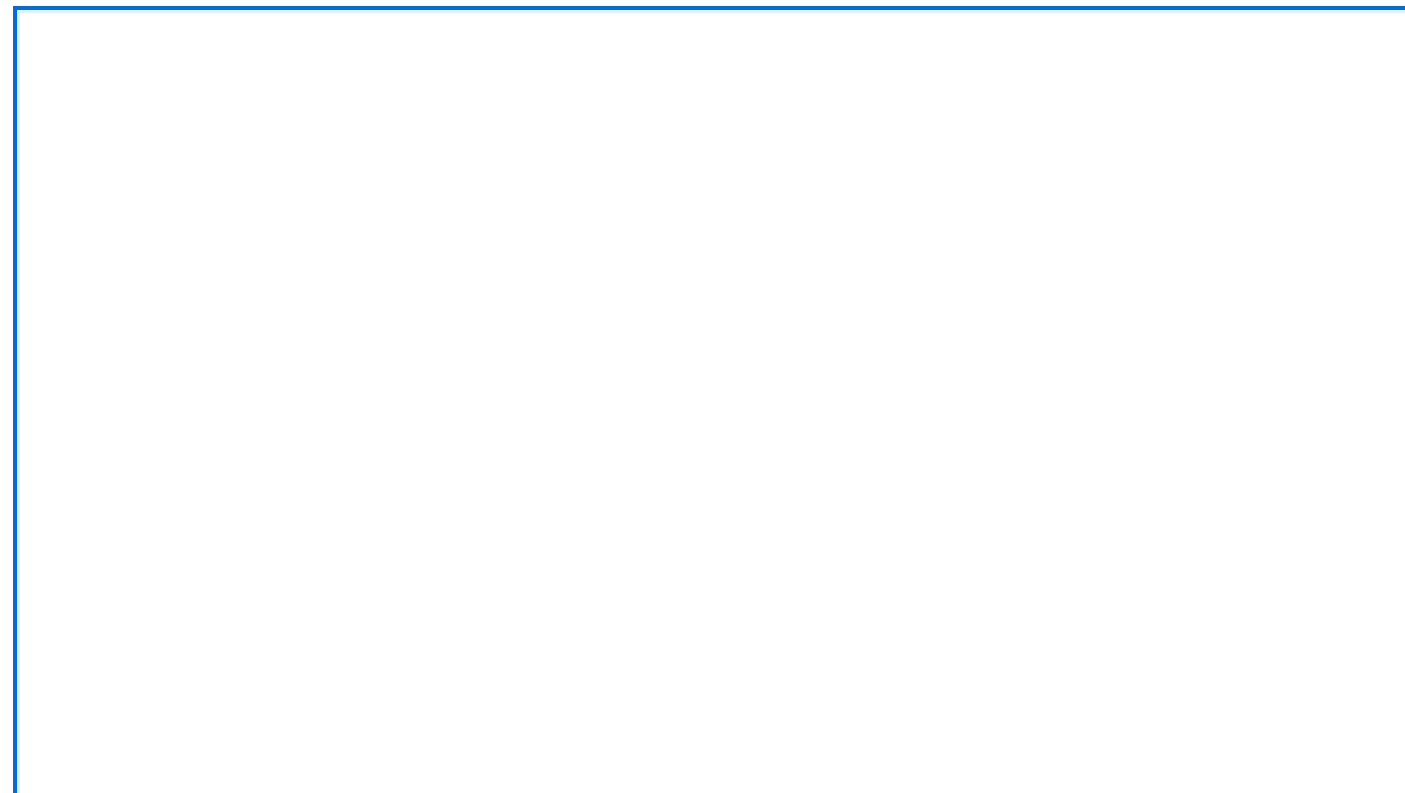
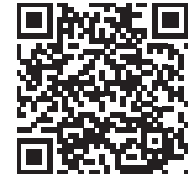
Коли ти підтримуєш тих,
хто заблукали у лісі, адже
разом легше летіти!

Зупинка 15. Метафоричні картки власними руками

У кожної і кожного з нас є особисте сприйняття гідності – у певних словах, учинках чи навіть образах, які промовляють до наших сердець. Пропонуємо креативну версію вправи з метафоричними картками (Зупинка 4, колекція метафоричних світлин на с. 10), у якій ці картки можете виготовити Ви, намалювавши один чи кілька таких образів або метафор гідності. У процесі виконання вправи Ви переконаєтеся, що сенси, які Ви вкладаєте у свою картку, відгукнуться іншим, ба більше – Ваші друзі побачать у Ваших малюнках щось дуже важливе для них.

Докладний опис вправи bit.ly/handmadecardsgdignityukraine2024

1.2. Гідність по-українськи

Зупинка 16. Грайлист гідності

У цій вправі зібрані українські пісні про свободу, гідність і рівноправ'я. Від народних пісень до сучасних композицій – музика підтримує у важкі часи, надихає і об'єднує. Пісні, в яких звучать теми свободи та гідності, стають не лише символом боротьби за свої права, а й джерелом натхнення. Саме через музику ми можемо глибше зрозуміти, що означають ці важливі цінності для України та для кожного і кожної з нас.

Послухайте декілька композицій із «Грайлиста гідності».

Apple Music: bit.ly/playlistapplegdignityukraine2024

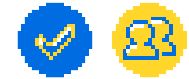

YouTube Music: bit.ly/playlistyoutubegdignityukraine2024

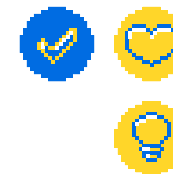

Дайте відповіді на запитання:

Які теми звучали в піснях?	Які почуття у Вас виникли під час прослуховування?	Які рядки з пісень Вам запам'яталися і чому?
----------------------------	--	--

Зупинка 17. Інклюзивна гідність

У розвитку нашого суспільства і творенні кращого майбутнього важливі голос і хист кожної і кожного з нас. Тому для нас дуже важлива інклюзія – процес включення, залучення всіх людей до суспільства або спільноти.

Прикладом цього підходу став журнал Forbes Ukraine № 4 за серпень-вересень 2024 року, який вийшов з дуже незвичною обкладинкою. На ній зображена *Анна Сапон* – мисткиня із синдромом Дауна, учасниця майстерні «Ательєнормально». На прохання редакції пані Анна намалювала назву журналу у вільному, дуже незвичному для Forbes стилі.

«Чому вона вирішила перемалювати лого з обкладинки? Тому що дорослі суспільства відкриті до інакшості й цінують неординарні ідеї», – написав у передмові головний редактор журналу *Борис Давиденко*.

Анна Сапон не лише творча особистість, яка бере участь у мистецьких проєктах і виставках, вона ще й успішна спортсменка, бо є переможницею Всесвітніх ігор Спеціальних Олімпіад у Берліні у 2023 році, переможницею всеукраїнських і міжнародних змагань з бадмінтону. Крім того, Анна працює в київському супермаркеті Auchan.

Прочитайте новину про обкладинку журналу, подивіться відеопортрет *Анни Сапон* і обговоріть такі запитання:

- Які спільні риси мають творчість і гідність?
- Який із 5 основних принципів гідності символізує історія обкладинки журналу?
- Як кожен і кожна з нас може розвивати інклюзивність українського суспільства?

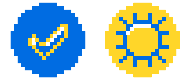
Подивитися на обкладинку Forbes Ukraine: bit.ly/inclusiongdignityukraine2024

Відеопортрет художниці Анни Сапон: youtu.be/or98uyFmK70

Зупинка 18. Дітям від дітей

Казки – це чи не найбільше джерело мудрості, з якого діти можуть черпати приклади гідної поведінки. Отож, запрошуємо Вас поринути у світ захопливих історій від відомих і сучасних письменників і письменниць та поетів і поеток, озвучених дітьми з частковою або повною втратою зору.

Подкаст «Дітям від дітей» – це добрі оповідки про несподіваних друзів та їхні пригоди, які завдяки талановитим читачкам й читцям відкривають нові грані, здавалося б, знайомих нам речей.

Прослухайте казку *Лізи Москаленко* «Особливий талант».

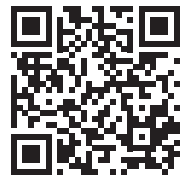
Дайте відповіді на запитання:

- Чи гідною була поведінка однокласників і однокласниць стосовно помідорчика Черрі? Обґрунтуйте свою думку.
- Який талант відкрив у собі Черрі?
- Чи є у Вашому житті людина, яка допомагає Вам долати труднощі? Якщо так, обов'язково подякуйте їй за підтримку кількома теплими щирими словами.

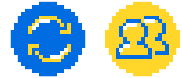
Казка «Особливий талант»: bit.ly/talentgdignityukraine2024

Подкаст «Дітям від дітей»: izone.media/podcast/dityam

Зупинка 19. Чому гідність переможе

Ось уже третій рік ми живемо в стані повномасштабної війни. З 24 лютого 2022 року до вересня 2024 року в Україні було зафіксовано понад 11 тисяч повітряних тривог, і це число, на жаль, продовжує зростати. Але завдяки нашим захисникам і захисницям ми маємо можливість навчатися, гуляти на вулиці з друзями, ходити по магазинах тощо. І хто, як не наші воїни й воїнки, можуть розповісти, що означає бути гідними людьми.

Пропонуємо переглянути наснажне відеозвернення від бійчині і бійців 206 батальйону 241 бригади Сил територіальної оборони ЗСУ і дітей з Української школи вільних наук.

Послання від Сил територіальної оборони ЗСУ: youtu.be/dQS8TByHG8M

Чи відгукуються Вам слова, почуті у відео? Якби Вас попросили одним чи двома словами описати, як Ви розумієте гідність, що б Ви сказали? Запишіть свої думки нижче.

Війна в Україні сколихнула весь світ. Тисячі людей з різних куточків світу вийшли на мітинги на підтримку України. Вони просять припинення війни й виведення військ з території України, запровадження санкцій проти РФ, закриття неба над Україною, надання гуманітарної та військової допомоги українцям і українкам тощо. Лідерки і лідери думок записали відео на підтримку українства.

Подивіться відеозвернення від філософа, письменника, члена ради та співзасновника Global Dignity Пекки Хіманена, який поділився, зокрема, й історіями про власну родину.

Послання надії Пекки Хіманена: youtu.be/h54vsTw-8vs

Як Ви розумієте слова *Десмонда Туту (1931 – 2021 рр.)*, члена почесної ради Global Dignity, лауреата Нобелівської премії Миру, архієпископа в Південно-Африканській Республіці, про які згадує *Пекка Хіманен*: «...Зрештою, ми перемогли. І так відбулося, тому що ми віддані чомусь більшому, ніж ми самі – Гідності. І зрештою Гідність переможе»? Як співвідносяться ці слова з тим, за що воюють українці й українки і що виборюють щодня?

Річард Бренсон, підприємець, засновник корпорації Virgin Group, член почесної ради Global Dignity, записав відео із закликом захищати гідність для майбутнього: «Усе, що Ви робите – вселяє надію, що ми зможемо скеровувати людство кращим курсом, ніж ми рухаємося зараз».

Послання надії Річарда Бренсона: youtu.be/ABvAWGtME_A

Отримайте подарунок

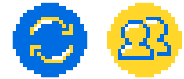
Ми хочемо почути і Ваш голос! Запишіть своє відео про те, що для Вас означає гідність, поділіться власною історією гідності або своїх близьких та відправляйте запис через форму bit.ly/videogiftgdignityukraine2024.

Авторка / автор відеоісторії може отримати ексклюзивний подарунок від EdCamp Ukraine, а також потрапити у велике відео до Усесвітнього Дня Гідності в Україні 2025.

З нетерпінням чекаємо на Вашу творчість!

Зупинка 20. Мій гідний вчинок: я волонтеру

Згадайте, як Ви допомагали чи допомагаєте комусь іншому – захисникам і захисницям на фронті, стареньким сусідам чи родичам. Можливо, Ви допомогли навіть комусь незнайомому. Напишіть свою історію тут.

Дайте відповіді на запитання:

Чому Ви хочете допомагати іншим? Які почуття у Вас викликають Ваші вчинки?	Як Ви можете допомогти зараз тим, хто цього потребують?	Як, на Вашу думку, пов'язані волонтерство і гідність?

В Україні багато різних благодійних організацій і фондів опікуються допомогою Силам оборони України, усім, хто постраждали від війни. А чи знаєте Ви, що в Україні є сучасний центр з протезування, реконструктивної хірургії, реабілітації та психологічної підтримки постраждалих від війни дорослих і дітей, який надає всі послуги безкоштовно? Він називається «SuperhumansCenter».

Організація почала приймати перших пацієнтів і пацієнок у квітні 2023 року і функціонує коштом благодійних внесків. Проект підтримали англійський співак *Стінг*, британський бізнесмен *Річард Бренсон*, перша леді України *Олена Зеленська*, американський актор *Лієв Шрайбер*, український співак *Андрій Данилко* та багато інших знаменитостей. Але не менш важливою є підтримка кожного й кожної з нас. Як кажуть волонтерки й волонтери, маленьких донатів не буває, адже навіть невелика пожертва може допомогти комусь відновити своє фізичне чи ментальне здоров'я.

Докладніше про організацію: superhumans.com

Уявіть, що Ви відкрили благодійну організацію. Як би Ви її назвали і чому? Чим би вона опікувалася чи кому б допомагала? Які гідні вчинки робили б Ви та інші її працівники / працівниці? Запишіть свої роздуми в поле нижче. За бажання можете придумати і намалювати логотип Вашої благодійної організації.

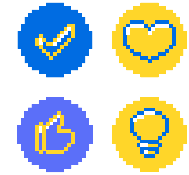
Зупинка 21. Кібергідність

Кібербулінг став серйозною проблемою в сучасному онлайн-суспільстві, особливо серед молоді. Щодня ми можемо стикнутися з тролінгом, флеймінгом, наклепом, фішингом, фейками, хепіслепінгом, кібергрумінгом чи кіберпереслідуванням. Завдяки анонімності в інтернеті агресори можуть безкарно атакувати своїх жертв, що призводить до емоційного стресу, тривоги та навіть депресії. Ці напади часто охоплюють образи, погрози й поширення чуток, що суттєво впливає на психічне здоров'я жертв.

Мережа кіноклубів DOCU/CLUB підготувала добірку з трьох роликів, заснованих на реальних історіях школярів і школярок. Вони були створені в межах Всеукраїнської адвокаційної кампанії проти кібербулінгу ГО «Докудейз».

Крок 1. Перегляньте перший анімаційний ролик

«Кібербулінг. Як я перестала бути жертвою»: youtube.com/watch?v=2GQdfpdfvZA

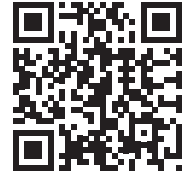
Дайте відповіді на запитання:

Які ключові моменти вплинули на рішення героїні змінити своє ставлення до кібербулінгу?	Якби вас попросили про пораду, як не стати жертвою кібербулінгу, що б ви запропонували?*	Чому важливо захищати своє право на повагу до власної гідності, навіть коли тебе ображають в інтернеті?
---	--	---

**Складіть короткий poradnik для однолітків.*

Крок 2. Перегляньте другий анімаційний ролик

«Mr. Nox»: youtube.com/watch?v=KuCuc6jcKUc

Дайте відповіді на запитання:

Які дії містера Нокса можна вважати порушенням права на повагу до людської гідності?

Чому захист права на повагу до власної гідності та повідомлення про кібербулінг є важливими для кожного й кожної?

Складіть коротку інструкцію, яка допоможе захистити право на людську гідність у випадку онлайн-погроз.

Крок 3. Перегляньте третій анімаційний ролик

«Як я став кіберсупергероєм»: [youtube.com/watch?v=KHWR4755_Gc](https://www.youtube.com/watch?v=KHWR4755_Gc)

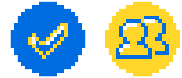
Дайте відповіді на запитання:

Що потрібно для того, щоб стати кіберсупергероєм/-йкою і захищати право на свою гідність в інтернеті?

Як три історії у відео демонструють важливість поваги до гідності кожної людини?

Що ви можете зробити, щоб зберегти своє право на повагу до гідності і підтримати інших у кіберпросторі?

Зупинка 22. Музика піклування

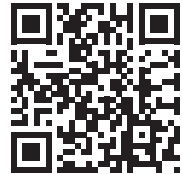
Ти – не ти, коли у стресі. Міжнародна організація ЮНІСЕФ провела дослідження, результати якого були опубліковані в 2023 році, де з'ясувала, що стан 69 % молодих українців і українок погіршився, а 73 % потребують психологічної чи емоційної підтримки. Напевне, Ви відчуваєте, як важко буває зосередитися, як часто змінюється настрій і навіть поворухнутися нелегко. Але ж нам усім необхідні сили, ментальні й фізичні, щоб змінювати світ і діяти гідно.

Для емоційної підтримки учнівства ЮНІСЕФ запросила двох відомих співачок – *Світлану Тарабарову* і *Jerry Heil*, які записали легкі й позитивні пісні, створені з допомогою психологині *Світлани Ройз*. Пісня *Світлани Тарабарової* «Я і Ти» для найменшеньких допомагає емоційно збадьоритися, а також з нею можна робити цікаву руханку. *Jerry Heil* записала для підлітків і підліток пісню-афірмацію «Believe me», яка налаштовує на позитивний настрій і мотивує діяти. Тож запрошуємо слухати пісні, рухатися, танцювати й повертати віру в себе!

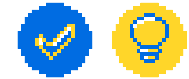
Пісня «Я і Ти», TARABAROVA: youtu.be/rX2zNhtpdJU

Пісня-афірмація «Believe me», Jerry Heil: youtu.be/cLaUT12T1yU

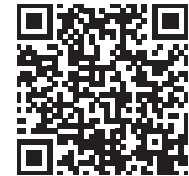

Зупинка 23. Подкаст про гідність

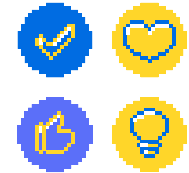
Упевнені, що Ви вже не один раз обговорювали і досліджували інформацію про Революцію Гідності. Пригадуєте, що це була наймасштабніша подія в новітній історії України, яку розпочало студентство з метою обстоювання прав людини та громадянина/-ки. А чи задумувались Ви над тим, хто навчив тих активісток і активістів шанувати одне одного, довіряти незнайомим людям? Хто їх учив гідності, честі, рівності? Саме про це дискутують у подкасті *Мирослав Маринович з Володимиром Бегловим*. Радимо прослухати подкаст від The Ukrainians Media і віднайти відповіді на ці запитання.

Подкаст #1 Мирослав Маринович про гідність, рівність і ненависть |
Спільні знаменники: youtu.be/UFhINr80FmQ?si=nT_nGkObBoNzT9LF&t=587

Поділіться, будь ласка, своїми думками, як нам творити краще суспільство. Що можете зробити Ви вже сьогодні для того, щоб зміцнити рівність і гідність у нашій державі?

Зупинка 24. Мем про гідність

У сучасному світі, де меми та інші форми візуального гумору поширюються дуже швидко, важливо усвідомлювати відповідальність за свої слова і дії навіть у цифровому просторі. Спробуйте попрактикуватися у створенні мемів про гідність наодинці чи групою однолітків. Можете намалювати мем або зробити його за допомогою телефона та графічних редакторів.

Важливо

Мем має бути позитивним, не містити образ або висміювань інших людей.

Після цього презентуйте свої роботи та обговоріть, як можна через гумор передати повагу до себе та інших і чому важливо жартувати так, щоб не порушувати гідність інших людей.

Приклад мему про гідність

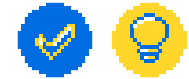

Гідність – це коли всі кричать, куди летіти, а ти сидиш на гілці, крила схрещені і думаєш: «Спочатку оберу шлях, а потім вже крикати!»

КОЛИ ЗНАЄШ, ЩО ГІДНІСТЬ НЕ ЗАЛЕЖИТЬ ВІД ОБСТАВИН

Зупинка 25. Гідність між рядків

Приклади гідності можна знайти не лише в сучасному нам світі, а й у минулому. Українська історія має багато сторінок, не достатньо відомих широкому загалу і водночас гідних того, щоб відкривати й переосмислювати їх знову і знову. Одна з них – історія харківського будинку «Слово», де мешкали видатні письменники й письменниці 1920–1930-х рр.

Про трагічну долю цього мистецького покоління, яке ми нині знаємо як «Розстріляне відродження», оповідає художній фільм «Будинок "Слово". Нескінчений роман», режисером якого є *Тарас Томенко*, а сценаристкою – поетка *Любов Якимчук*. Герої цієї історичної драми – Микола Хвильовий, Павло Тичина, Михайль Семенко та інші поети й письменники, імена яких відомі нам з підручників та уроків. Утім, у фільмі вони постають живими, людьми, нерідко недосконалими особистостями, які ухвалюють рішення у страшний час початку сталінського терору.

Щоб ми краще побачили і почули митців того часу, актори, які їх зіграли у фільмі, знялися у коротких відео, де вони читають твори своїх кіногероїв. Прослухайте ці ролики, обговоріть почуте, відповівши на такі запитання:

- Як Ви зараз розумієте ці вірші? Що нове відкрилося Вам у них?
- Як теми віршів пов'язані з долею їхніх авторів?

Поміркуйте, як можна зберегти свою гідність у дуже важкий час?

Микола Хвильовий. «З одного боку посіпаки, продавники, кнурці...».
Читає В'ячеслав Довженко: youtu.be/KzvFlvLXJMQ

Іван Багряний. «Рідна мова». Читає Євген Ламах: youtu.be/8Xp8TRSnaYM

Павло Тичина. «Гаї шумлять». Читає Костянтин Темляк: youtu.be/2iML5oEISA8

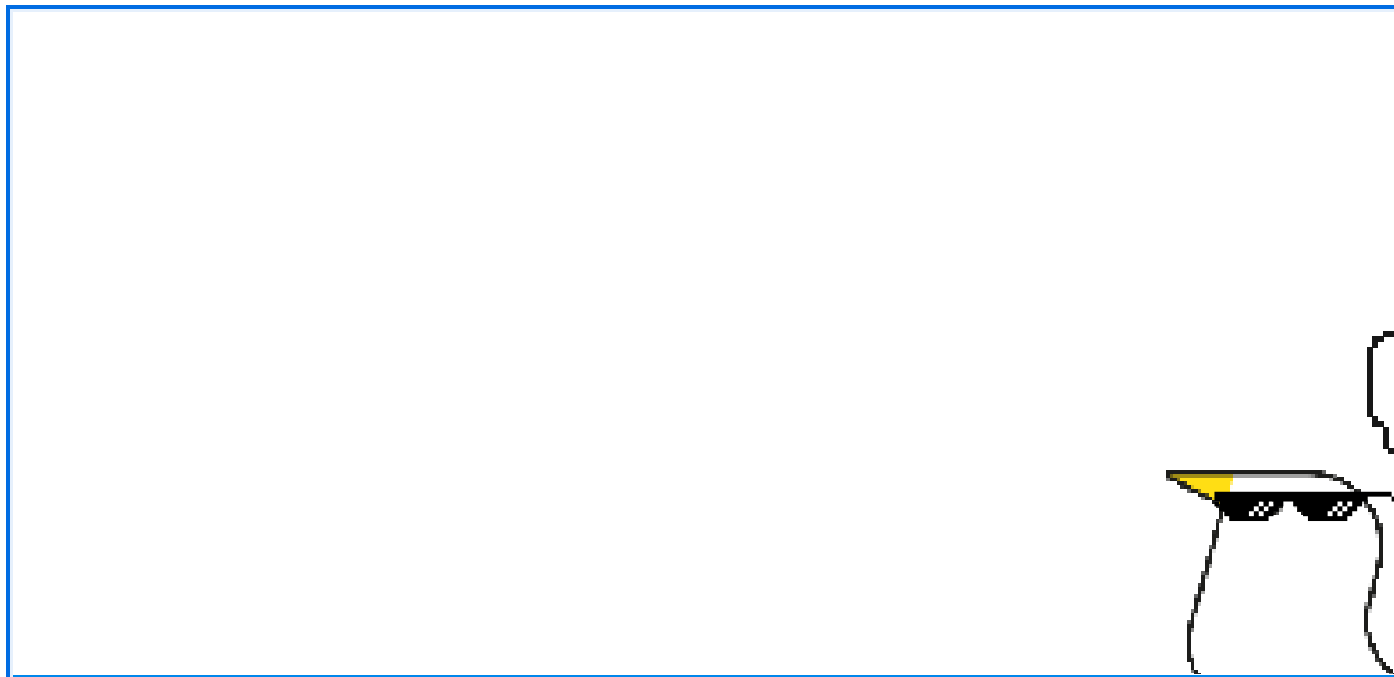

Михайль Семенко. «Пісня трампа». Читає Геннадій Попенко: youtu.be/E77SaLYAnsU

Якщо після обговорення Ви захочете поділитися натхненням, запрошуємо написати Ваші вірші про гідність, записати їх у зручному відео чи аудіоформаті й поділитися у соцмережах, додавши гештеги **#gdignity** та **#gdignityUkraine**.

Ми передамо команді фільму «Будинок “Слово”. Нескінчений роман» ваші поезії, і тоді їх зможуть почути й побачити ще більше українців й українок.

Для глибшого занурення в історію будинку «Слово» і його мешканців і мешканок, за можливості, перегляньте документальний фільм. Як і художню стрічку, його зняли режисер *Тарас Томенко* і *Любов Якимчук*. Вони працювали над цим фільмом протягом десяти років і використали архівні матеріали, що раніше були не доступними для широкого загалу.

Документальний фільм «Будинок “Слово”»: youtu.be/VrA1xSL0aCU

Зупинка 26. Знайте свої права

Кожна людина, незалежно від статі, віку, національності чи соціального статусу, має свої права. Якщо ми їх знаємо, то можемо ефективніше захищати себе від порушень, несправедливості та дискримінації, берегти свою свободу, гідність і безпеку, відстоювати свої інтереси. Також це допомагає бути відповідальними громадянами й громадянками, які розуміють не лише власні, але й чужі права.

Ознайомтеся з таблицею на наступній сторінці, в якій перелічені основні права людини з Конституції України. Подумайте, що означає кожне з них. Обведіть ручкою ті права, про які Ви знаєте і розумієте, який вони мають сенс. Напишіть знак запитання поруч з тими з них, яких Ви не розумієте. Запитайте про їхнє значення у вчителя / вчительки.

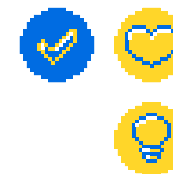
Право на освіту є основою для забезпечення інших прав і свобод. Але пандемія COVID і війна створили для українського учнівства великі перешкоди на шляху здобуття освіти. Для того, щоб допомогти дітям подолати цей виклик, декілька ініціативних організацій з громадського освітнього сектору, зокрема і ГО «ЕдКемп Україна», за підтримки освітніх органів влади й Організації економічного співробітництва та розвитку створили гейміфіковану онлайн-платформу ПОВІР.

Який вона вигляд має та які містить цікавинки, можете дізнатися, подивившись мультфільм і відвідавши сайт.

Мультфільм про ПОВІР: bit.ly/povircartoonua

Сайт платформи: povir.in.ua

ПРАВА ЛЮДИНИ

Особисті (громадянські)

- Право на життя;
- право на особисту свободу й особисту недоторканність;
- право на повагу до честі й гідності;
- право на ім'я;
- право на вільне вираження своїх поглядів (свобода думки і слова);
- свобода совісті й віросповідання.

Політичні

- Право на участь в управлінні державою;
- право на об'єднання в політичні партії та громадські організації;
- право на мирні збори та демонстрації.

Економічні

- Право на працю;
- право на власність;
- право на підприємницьку діяльність.

Соціальні

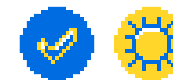
- Право на охорону здоров'я;
- право на соціальне забезпечення.

Культурні

- Право на освіту;
- право на користування досягненнями культури.

Треба запам'ятати!

Зупинка 27. Розмаїття гідності

А зараз пропонуємо поговорити про цікавий і бажаний формат проведення вільного часу – походи у гості. Чи любиш ти відвідувати друзів, знайомих? Чому тобі подобається ходити у гості? Що можна побачити / почути / спробувати у родичів і друзів?

Пригадай і зроби замальовку свого незабутнього походу у гості.

Для цього візьми чистий аркуш, кольорові олівці чи фломастери, поділи лист навпіл і зобрази у одній частині як проводять вільний час у власній родині, а у другій частині намалюй, що ви робите, відвідуючи родичів чи друзів.

Тепер, тримаючи свою творчу роботу, розкажи однокласницям і однокласникам, що саме ти помітив/-ла за планом:

- Які відмінності сімейних традицій у двох родинах?
- Чи грав / грала ти у гостях у нові ігри? Про що були ці ігри?
- Усі люди однакові чи різні?

Розмаїття людей навколо – це нормально, але нам не завжди легко його приймати. Гідна людина приймає розмаїття довкола нас, гідна людина встановлює теплі взаємини з іншими, поважаючи власний і суспільний особистий простір. Тож, наступного разу, відвідуючи близьких і друзів, спробуй із цікавістю спілкуватися з усіма, дізнавайся від них нове, запитуй чим спричинені ваші відмінності. Упевнені, що інтерес до людей довкола розширить твоє світосприйняття.

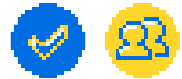
Замислитися про світ навколо, перетворити повсякденні моменти у дослідницьке, грайливе спілкування допоможуть спеціальні картки для розвитку соціально-емоційних навичок у наймолодших дітей. Радимо скористатися картками із дорослими, щоб корисно провести час і ще більше пізнати світ і себе.

Картки для розвитку соціально-емоційних навичок у наймолодших дітей: bit.ly/seledcamplaboratorio

1.3. Гідність і бізнес

Зупинка 28. Відеозвернення від представника/-иці бізнесу

Повномасштабна війна в Україні позначилася на житті багатьох українських бізнесів. Частина підприємств, на жаль, вимушено припинила або призупинила роботу, але багато компаній продовжили свою справу та вийшли на новий рівень попри обстріли, окупацію, фінансові ризики. Сьогодні бізнес України стоїть на активній громадській позиції та бере участь в ініціативах і програмах, спрямованих на допомогу Збройним силам України, вимушено переміщеним особам, працівникам/-ицям та сім'ям співробітників/-иць.

Упевнені, що й у Вашій спільноті немало компаній і бізнесів, які є прикладом лідерства, відповідальності, злагодженої роботи в зміцненні нашої держави, довіри і гідності. І тим, хто працюють у цих компаніях, безумовно, є що розповісти про те, як розвивати гідність, рівність і гнучкість мислення в кризові моменти, не даючи команді розгубитися за обставин критичної складності.

У цій зупинці ми пропонуємо переглянути спеціальні відеозвернення від представниць і представників бізнесу, які щиро поділилися тим, як вони долучаються до важливих ініціатив з підтримки і відбудови нашої країни.

Відеозвернення від компанії «Lenovo»: bit.ly/lenovogdignityukraine2024

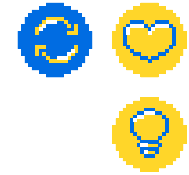
Відеозвернення від освітньої системи «AR Book»: bit.ly/arbookgdignityukraine2024

Відеозвернення від видавництва «#книголав»: bit.ly/knygolovegdignityukraine2024

Зупинка 29. Інтерв'ю з представником/-цею бізнесу

Безумовно, гідна поведінка має бути притаманна кожній і кожному з нас. Але дуже важливо, щоб такої поведінки суворо дотримувалися представники й представниці бізнесу, адже вони підтримують та розбудовують економіку нашої країни, а ще часто є лідерами й лідерками думок, з яких беруть приклад багато інших людей.

Пропонуємо Вам звернутися до місцевих бізнесів і компаній, щоб дізнатися про гідні вчинки організації заради підтримки спільнот, заради успіху українського бізнесу, заради успіху нашої країни.

З порадами про те, як потрібно проводити інтерв'ю, можна ознайомитись у докладному описі вправи за покликанням у [Зупинці 41](#).

Для початку визначте компанії, до яких звертатиметеся. Найбільш комфортно вперше буде звернутися до тих, кого Ви так чи інакше знаєте. Це можуть бути знайомі Ваших батьків чи родичів, друзі закладу освіти, партнери громадських ініціатив міста.

Щоб звернутися до місцевих бізнесів і компаній, радимо колективно написати лист-звернення в організацію. Для цього здійсніть такі невеликі кроки:

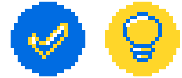
1. Почитайте про компанію і чим вона займається з різних джерел інформації.
2. Обговоріть у класі, що саме Ви хочете почути від представництва компанії, чому це важливо для Вас.
3. Зберіться разом для колективного написання листа-звернення, проявляйте творчість, беріть до уваги думки кожної і кожного, адже гідність починається з Вас.

Шаблон листа: bit.ly/letterforbusinessgdignityukraine2024

Якщо Вам сподобалися відеозвернення від представників і представниць бізнесу із [Зупинки 28](#), Ви можете запросити їх на розмову про гідність. Напишіть на пошту spilnota@edcamp.ua з темою «Запрошення бізнесу на розмову про гідність», і ми надамо всі потрібні контакти.

Зупинка 30. Гідність і підприємництво

«Нині світ потребує людей з підприємницьким мисленням, адже вони бачать можливості там, де інші бачать лише неможливе. Вони завжди в пошуку нових ідей і способів, як зробити краще», – говорить Жаклін Новоґрац, американська підприємниця і філантропка. Вона багато років працювала у різноманітних інвестиційних організаціях, і у 2001 році заснувала неприбутковий фонд Acumen, який інвестує в соціальні бізнеси з метою боротьби з бідністю. До прикладу, фонд вклав кошти у компанію d.light, яка виробляє різноманітні освітлювальні прилади, частина яких переправляється людям з країн Африки, де відсутня електрика.

В одному з інтерв'ю Жаклін Новоґрац поділилася своїми роздумами про підприємництво та гідність. Команда Global Dignity пропонує Вам прочитати інтерв'ю і на його основі провести кілька активностей про те, як бізнес може підтримати і розвивати гідність.

Прочитайте інтерв'ю. Випишіть головні ідеї, думки і послання, які вклала у свої роздуми Жаклін Новоґрац.

Утворіть команди. Разом поміркуйте над тим, який зміст цих послань, який зв'язок вони мають з гідністю та якими є Ваші відповіді на ці ідеї та думки. Поділіться результатами обговорення Вашої групи з класом.

Попрацюйте з робочими аркушами, дайте відповіді на запитання про те, як використати підприємництво та інновації, щоб вони підтримували гідність. Презентуйте Ваші ідеї класу.

Розробіть свій бізнес-план і/або прототип своєї ідеї. Створіть презентацію про це і презентуйте її для класу або представникам і представницям місцевого бізнесу.

Інтерв'ю з Жаклін Новоґрац: bit.ly/interviewbusinessgdignityukraine2024

Робочий аркуш: bit.ly/businessplangdignityukraine2024

Крок 2. ГІДНІСТЬ У ДІЇ

Зупинка 31. Звернення амбасадорського кола

Наше життя нині неможливо уявити без технологій, тому навички гідної поведінки онлайн дуже актуальні і для дорослих, і для дітей.

Тож як поводитися гідно в інтернеті, особливо коли стикаєшся з негативними коментарями та негідною поведінкою?

Ми змогли зібрати колекцію спеціальних відеозвернень з особистими історіями про цифрову безпеку і гідність від відомих особистостей:

- голови Фонду родини Богдана Гаврилишина *Маріанни Єлейко*;
- музикантки, мультиінструменталістки, авторки пісень, фронтвумен гурту «ОНУКА» *Наталії Жижченко*;
- освітньої омбудсвумен *Надії Лещик*;
- засновника медіапроєкту «Біла собака» та автора інстаграм-акаунту @narisovano.normalno *Марка Молева*;
- співзасновника й ментора PEDAN BURO *Олександра Педана*;
- режисера історичної драми «Будинок "Слово". Нескінчений роман» *Тараса Томенка*;
- Віцепрем'єр-міністра з інновацій, розвитку освіти, науки та технологій – Міністра цифрової трансформації *Михайла Федорова*.

Відеозвернення інших років Усесвітнього Дня Гідності можна подивитися за покликанням нижче.

Звернення попередніх років: bit.ly/2TISUurl

Відеозвернення від **Маріанни Єлейко** до учасниць/-ків Усесвітнього Дня Гідності 2024:
bit.ly/bohdanhawrylyshynfundgdignityukraine2024

Відеозвернення від **Наталії Жижченко** до учасниць/-ків Усесвітнього Дня Гідності 2024:
bit.ly/zhyzhchenkogdignityukraine2024

Відеозвернення від **Надії Лещик** до учасниць/-ків Усесвітнього Дня Гідності 2024:
bit.ly/ombudswomangdignityukraine2024

Відеозвернення від **Білої собаки** до учасниць/-ків Усесвітнього Дня Гідності 2024:
bit.ly/whitedoggdignityukraine2024

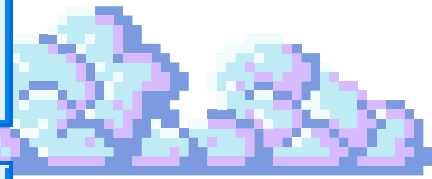
Відеозвернення від **Олександра Педана** до учасниць/-ків Усесвітнього Дня Гідності 2024:
bit.ly/pedangdignityukraine2024

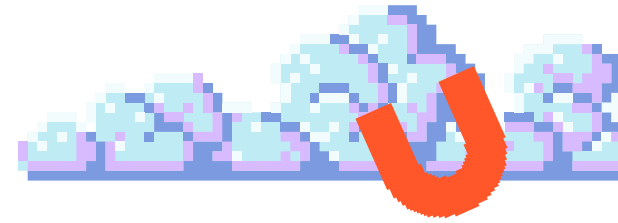
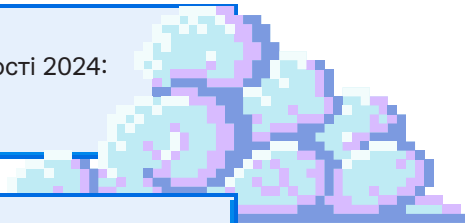
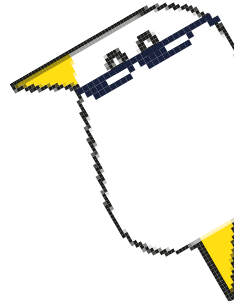
Відеозвернення від **Тараса Томенка** до учасниць/-ків Усесвітнього Дня Гідності 2024:
bit.ly/budynokslvorgdignityukraine2024

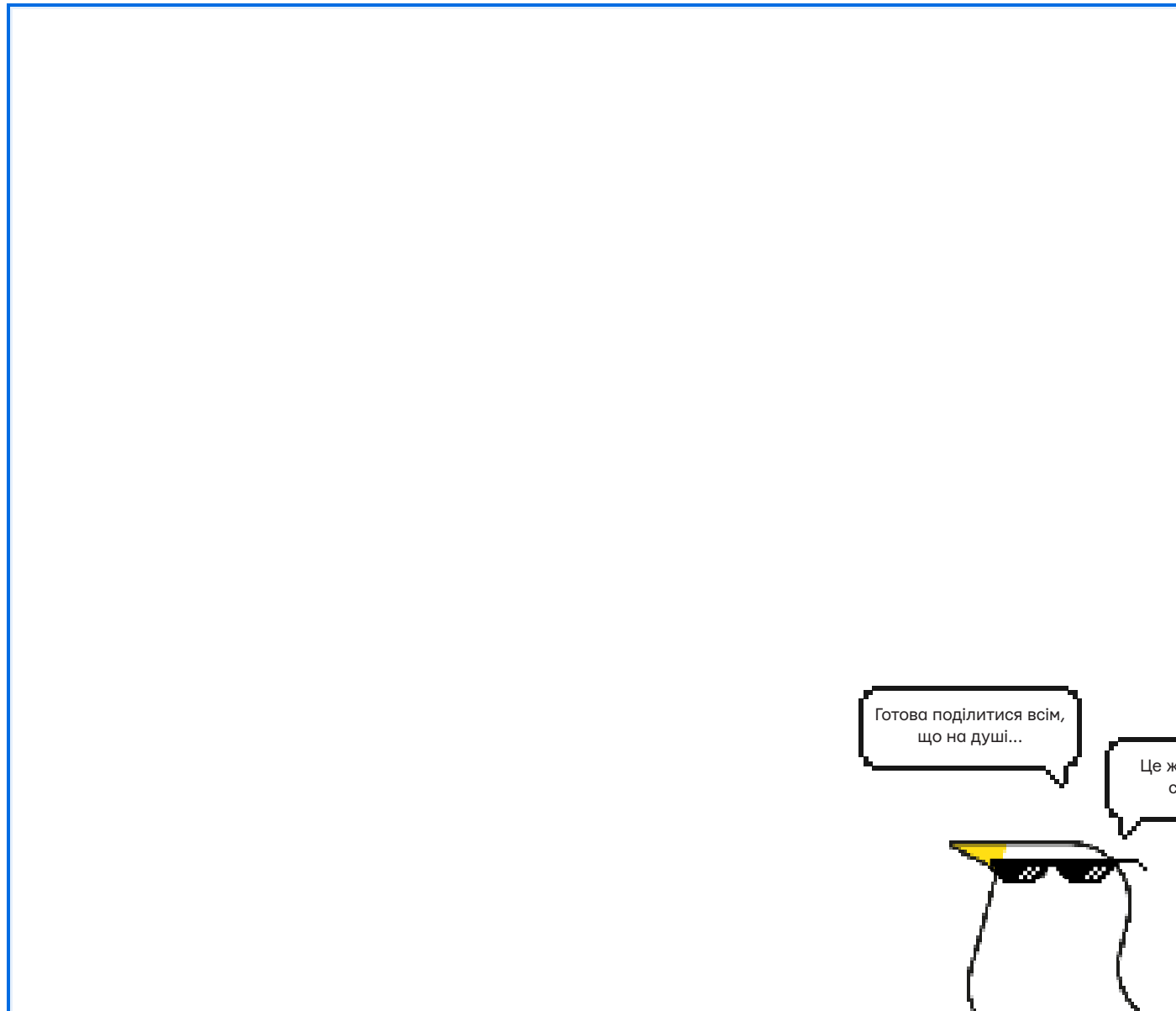
Відеозвернення від **Михайла Федорова** до учасниць/-ків Усесвітнього Дня Гідності 2024:
bit.ly/fedorovgdignityukraine2024

Йой! Оце так!
Як тут всього багато!

Що з почутого Вас вразило найбільше?

Готова поділитися всім,
що на душі...

Це ж як розписати
свої думки?

Зупинка 32. Що таке безпека в інтернеті?

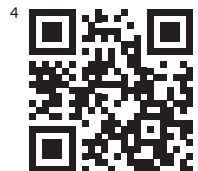
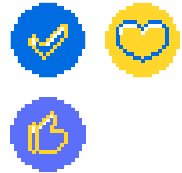
Запропонуйте друзям та подругам обговорити в колі таке запитання «Що для мене особисто означає безпека в інтернеті?». Це дуже важливо, адже інтернет став невіддільною частиною життя, бо тут ми навчаємося, граємо, шукаємо корисну інформацію, знайомимося з людьми, спілкуємося тощо. Головне – розуміти, як відчувати себе в інтернеті безпечно і дбати про безпеку інших.

Якщо цю вправу проводити в класі або з друзями наживо, запропонуйте разом створити хмару слів на великому аркуші паперу. Кожній і кожному із присутніх роздайте по 3 невеличкі папірці для нотаток різного кольору. Попросіть кожну і кожного записати одним словом або словосполученням розуміння безпеки в інтернеті. Потім обговоріть усі відповіді в колі, знайдіть схожі або однакові відповіді, повторення, об'єднайте їх. Папірці можна вирізати у формі хмаринки та приклеїти на великий аркуш паперу, утворивши велику хмару слів, яка описує розуміння присутніми безпеки в інтернеті. Підпишіть цей аркуш «Безпека в інтернеті» та розмістіть його у класній кімнаті або кабінеті інформатики.

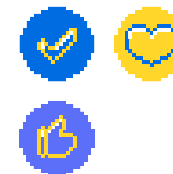
Якщо це обговорення буде відбуватися в онлайн-форматі, дослідіть онлайн-ресурси для створення хмари слів, як-от wordcloud.online/uk¹, wordart.com², worditout.com³, menti.com⁴ тощо, і зробіть це разом в інтернеті.

Підсумовуючи обговоріть, що саме означає кожне зі слів утвореної хмари:

- Чому це важливо?
- Як це впливає на мене та інших користувачів і користувачок інтернету?
- Як це пов'язано з гідністю людини?

Зупинка 33. Мій цифровий слід

Чи знаєте Ви, що кожен наш учинок в інтернеті залишає слід, який бачать інші люди?

Пропонуємо створити колаж, щоб зрозуміти, який цифровий слід Ви б хотіли залишити.

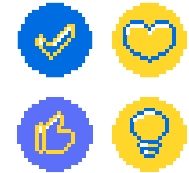
1. Підготуйте аркуш, поділіть його на дві частини, де на лівій напишіть «Що мені хочеться залишити у своєму цифровому сліді», а на правій – «Що не варто публікувати».
2. Подумайте, що Ви робите в інтернеті. Згадайте, що Вам подобається публікувати або показувати іншим: фото, дописи, коментарі. Подумайте, як це впливає на інших і чи поважає це їхню гідність. Також оберіть, які речі можуть бути небезпечними або образливими для інших, і чого краще уникати.
3. Створіть свій колаж.
 - На лівій стороні наклейте ілюстрації з журналів або намалюйте картинки для того, щоб показати добрі вчинки, веселі моменти або все те, чим Ви можете поділитися з іншими, щоб їх підтримати або порадувати: усміхнені обличчя, красиві місця, приємні емодзі. Позначте смайликами, які передають радість і добрі емоції (усмішки, «сердечка», лайки).
 - А на правому боці розмістіть малюнки або вирізки із зображеннями того, що краще не залишати в інтернеті (наприклад, злі обличчя, образливі слова або дописи, які можуть когось засмутити). Позначте сумними або неприємними смайликами.
4. Подивіться на свій колаж і придумайте три правила, які допоможуть завжди залишати лише приємний слід і зберігати гідність в інтернеті. Запишіть їх на своєму колажі.

Підказка

Подумайте, як би Ви хотіли, щоб Вас запам'ятали інші, коли бачать Ваш цифровий слід, і як цей слід може вплинути на гідність інших.

Зупинка 34. Моє найулюбленіше задоволення в інтернеті

Між різними людьми набагато більше спільного, ніж зазвичай вважають. Саме так! Пропонуємо переконалися в цьому і зіграти у своїй компанії, класі або родині в гру «Моє найулюбленіше задоволення в інтернеті».

Ведуча / ведучий пропонують кожній і кожному хвилинку подумати і пригадати або визначити одне своє найулюбленіше заняття в інтернеті, за яким зазвичай час плине дуже і дуже швидко.

Далі кожен і кожна має повідомити про себе три речі:

1. Своє ім'я;
2. Наприклад, улюблену пору року, час доби, свійську тварину, колір тощо;
3. Своє найулюбленіше заняття в інтернеті, яке є ресурсом гарного настрою.

Першим / першою говорить ведучий / ведуча. Упродовж гри він або вона записує на аркуші (паперовому або електронному) те, що чує від інших, для того, щоб можна було підбивати підсумки гри і робити висновки.

Далі він / вона передає слово іншій людині, після своєї розповіді ця людина передає слово іншій і так далі.

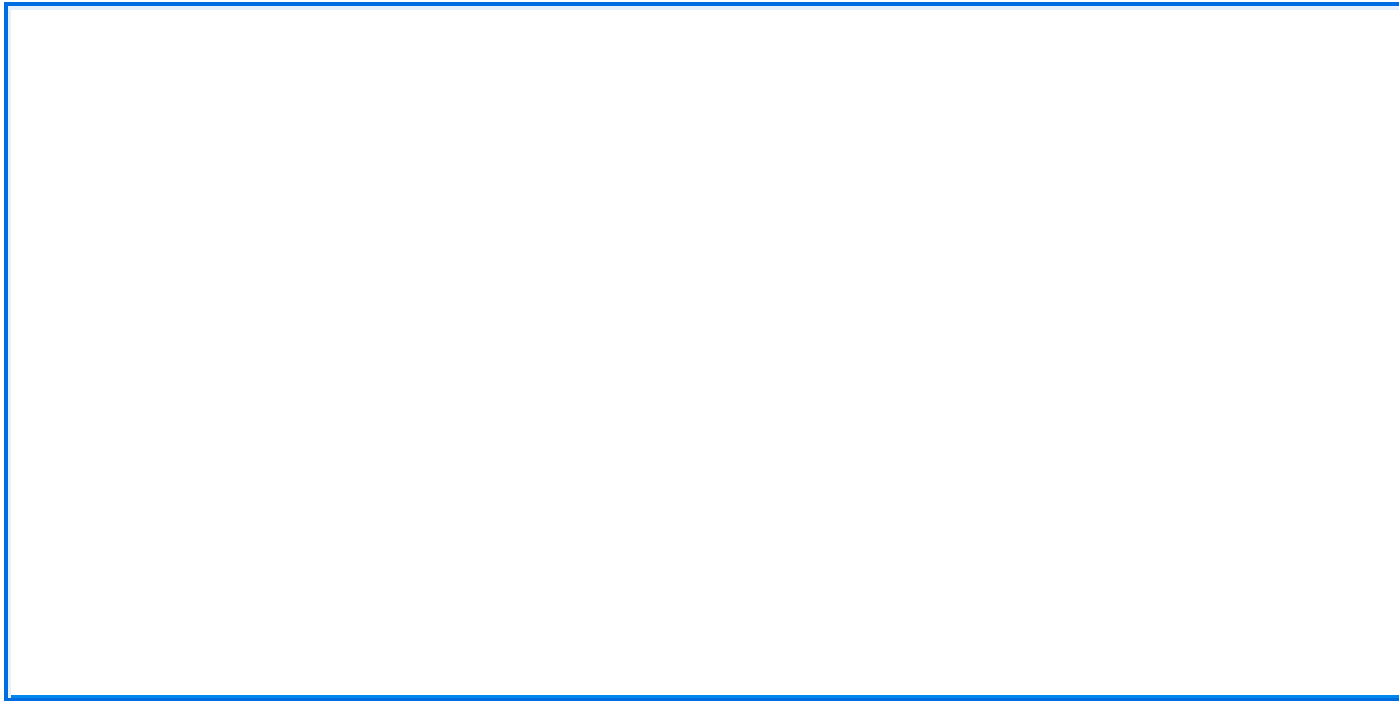
Гравці і гравчині мають уважно стежити, щоб усі присутні мали можливість висловитися. Якщо ж хтось буде не готовий висловлюватися або не хоче говорити, він або вона можуть завжди сказати «пас».

Коли коло розповідей завершено, спираючись на записи, обговоріть, у чому Ваша спільність і чим Ви відрізняєтесь.

Порахуйте, скільки схожих відповідей на завдання Ви почули, це Вас здивує.

Пригадайте, що ми маємо спільну землю, спільні традиції, спільну мову, спільні інтереси тощо, тому ми тут зібралися разом.

Обговоріть те, що відрізняє нас одне від одного.

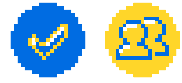
Ми живемо в цифрову епоху і вже не уявляємо свого життя без інтернету. У цьому і діти, і дорослі схожі. Інтернет – невичерпне джерело інформації та безлічі веселих і цікавих занять, але водночас він може стати поїдачем часу або нести небажані загрози та ризики, якщо не бути обачливими і пильними.

Однак, що б ми не робили в мережі, важливо пам'ятати про власну гідність і гідність інших. Кожна людина заслуговує на повагу як у реальному, так і в цифровому світі. Інтернет дає нам можливість спілкуватися, навчатися та розважатися, але також вимагає від нас відповідальності – берегти свою гідність і не порушувати гідність інших. Тому кожен наш крок в онлайн-просторі має бути обдуманим і поважним.

Зупинка 35. Мандрівка до 3D-кімнати з Пікселем

Пропонуємо Вам особливу зупинку, розроблену вчителькою початкових класів та тренеркою програми «Аси інтернету» Юлією Пожитько, де ви зможете вирушити в цікаву подорож до 3D-кімнати, щоб дізнатися докладніше про гідність і безпеку в інтернеті. Вашим супутником буде Піксель, який допоможе розібратися в тому, як важливо поважати себе та інших у цифровому світі.

Запрошуємо Вас у 3D-кімнату за покликанням: bit.ly/3droomgdignityukraine2024

Натисніть на годинник, щоб розпочати подорож кімнатою. Це ключовий предмет, бо гідна людина завжди знає ціну часу та поважає час інших людей.

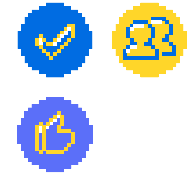
Далі слідуєте інструкціями, які дає Піксель. Від нього і від предметів у кімнаті можна дізнатися кроки, які допоможуть зрозуміти, чи можна довіряти цій інформації. Якщо Ви знайдете і відкриєте всі предмети в кімнаті, неодмінно отримаєте бонуси!

Ваше завдання – дослідити всі джерела інформації в кімнаті й зібрати всі кроки перевірки надійності джерела інформації. Це важлива навичка, щоб не стати жертвою шахраїв.

Бажаємо успіхів у дослідженні кімнати та вивченні секретів безпеки в інтернеті разом з Пікселем!

Зупинка 36. Мій надійний пароль

Ми часто використовуємо інтернет для спілкування, навчання та відпочинку. Водночас користування інтернетом не лише полегшує комунікацію, а й може дати хакерам і шахраям можливість вкрасти наші дані або зашкодити нашим пристроям.

Захист особистих даних – це не лише питання безпеки, а й питання гідності. Збереження приватності та контроль над особистою інформацією є важливою складовою поваги до себе. Коли ми використовуємо надійні паролі й уважно ставимося до своєї цифрової безпеки, ми захищаємо свою гідність та не дозволяємо іншим маніпулювати нами або отримувати доступ до нашого особистого життя без нашої згоди. Щоб захистити свої дані і пристрої, ми використовуємо паролі. А чи надійні вони? А чи легко їх придумати та запам'ятати?

Спробуйте придумати свій надійний пароль за такою схемою:

- Напишіть назву свого населеного пункту (або оберіть інше слово, яке Ви легко згадаєте).
- Першу літеру зробіть великою.
- Якщо в назві є літера «а» замініть на знак «@».
- Якщо в назві є літера «о» замініть цифру нуль «0».
- У середину слова поставте знак «#».
- На початок поставте дату народження (дві цифри).
- У кінці поставте рік народження (дві цифри).
- Завершіть пароль знаком оклику «!».

Тепер Ви маєте надійний пароль!

Щоб переконатися в його надійності, перевірте його за допомогою сервісу:

Ваш пароль, як сейф. Перевір його надійність: zillya.ua/check-password

Зупинка 37. Моє міцне дерево безпеки

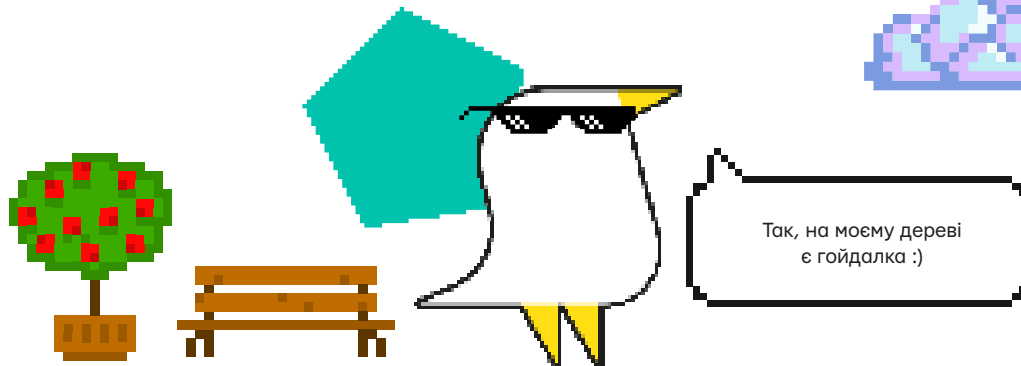

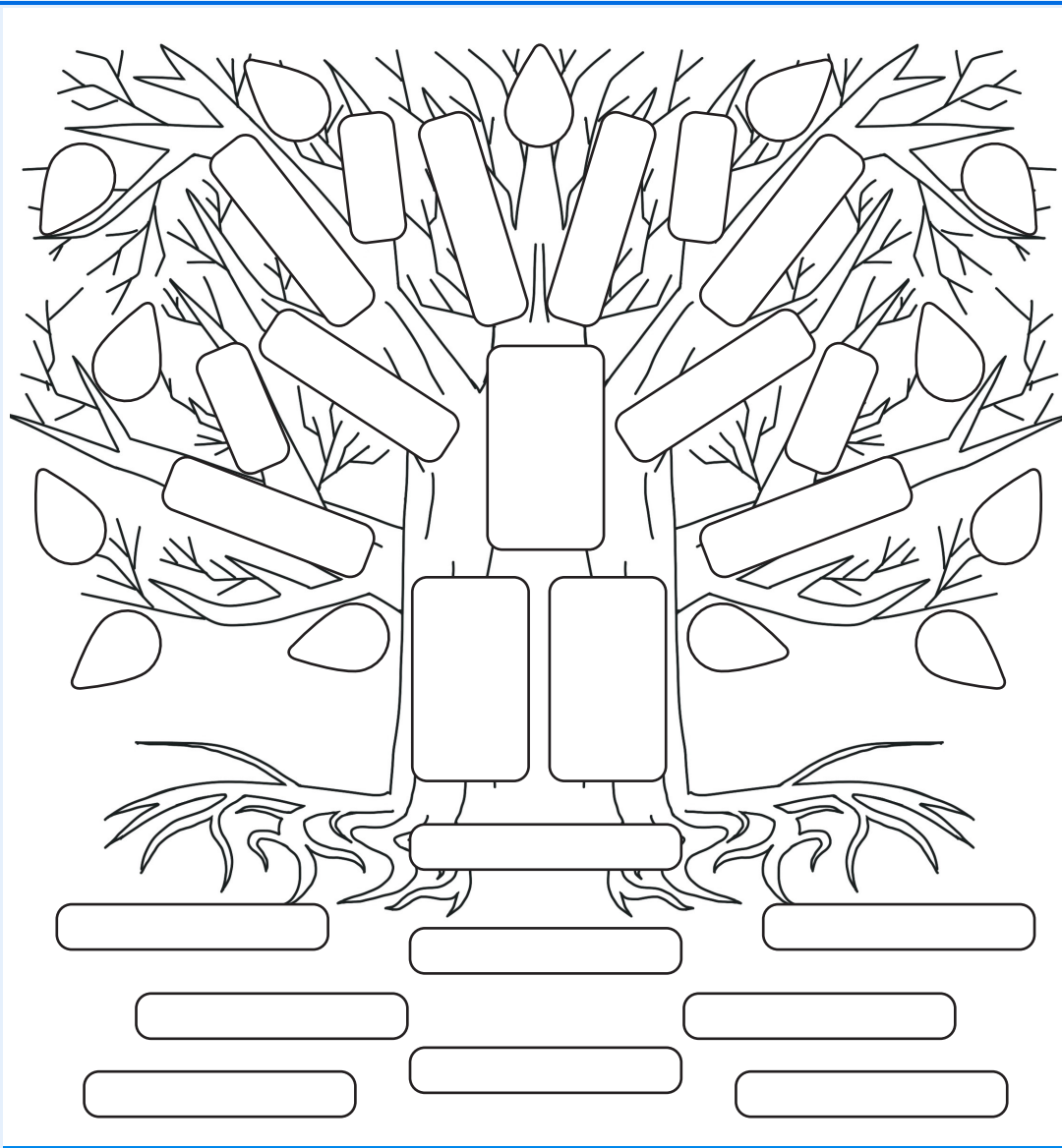
Як розібратися і запам'ятати те, чим можна ділитися в інтернеті, а чим – не можна? Пропонуємо намалювати власне дерево безпеки. Це дерево символізуватиме Вашу здатність захищати себе і свою інформацію. Захист приватної інформації – це спосіб утримувати гідність на високому рівні, бо особисті дані – це частина Вас, і Ви вирішуєте, що може стати надбанням інших, а що варто зберегти для себе.

- Намалюйте на аркуші дерево – з корінням, стовбуром, гілками та листям.
- Напишіть на корінні ті речі, які ніколи не можна показувати нікому в інтернеті, щоб зберегти свою безпеку (наприклад, пароль, домашню адресу, номер телефону).
- На стовбурі напишіть речі, якими можна поділитися лише з близькими друзями та родиною (наприклад, улюблені книги або хобі).
- На гілках те, чим можна поділитися з більшою кількістю людей, але треба бути обережними (наприклад, фото з відпочинку).
- На листі напишіть те, що можна безпечно публікувати онлайн (наприклад, ім'я або улюблений колір).

Після малювання дайте відповіді на запитання:

- Чому певну інформацію потрібно тримати прихованою, як «коріння» в ґрунті, а іншу можна показати на «листі»?
- Як Ваше «дерево» захищає Вашу гідність в інтернеті?

**Можна створити такий шаблон
Форма дерева (малюнок):**

Коріння: У нижній частині аркуша зображені корені дерева. Вони можуть мати кілька великих коренів, які спрямовані в різні боки, з простором усередині для написання тексту. На кожному корені є окремі поля, куди діти вписують інформацію, яку потрібно приховувати в інтернеті.

Стовбур: Стовбур дерева займає центральну частину аркуша і є товстим, стабільним. Усередині стовбура є великі вертикальні поля для запису інформації, якою можна ділитися лише з близькими людьми. Це можуть бути поділені на секції вертикальні блоки або просто місце для запису кількох речей.

Гілки: Від стовбура відходять гілки на обидві сторони, які стають ширшими до країв. Кожна гілка має достатньо місця для запису речей, якими можна поділитися з обережністю. Кожна гілка може бути підписана для конкретних прикладів або залишена порожньою для творчого заповнення дітьми.

Листя: У верхній частині дерева зображено листя. На кожному листочку є невелике місце для запису безпечної інформації, яку можна публікувати онлайн. Листя може бути зображено у вигляді окремих круглих або овальних форм, де можна вписати текст.

Зупинка 38. Гра «Interland»

Запросіть друзів побавитися разом та прокачати безпечну поведінку в інтернеті.

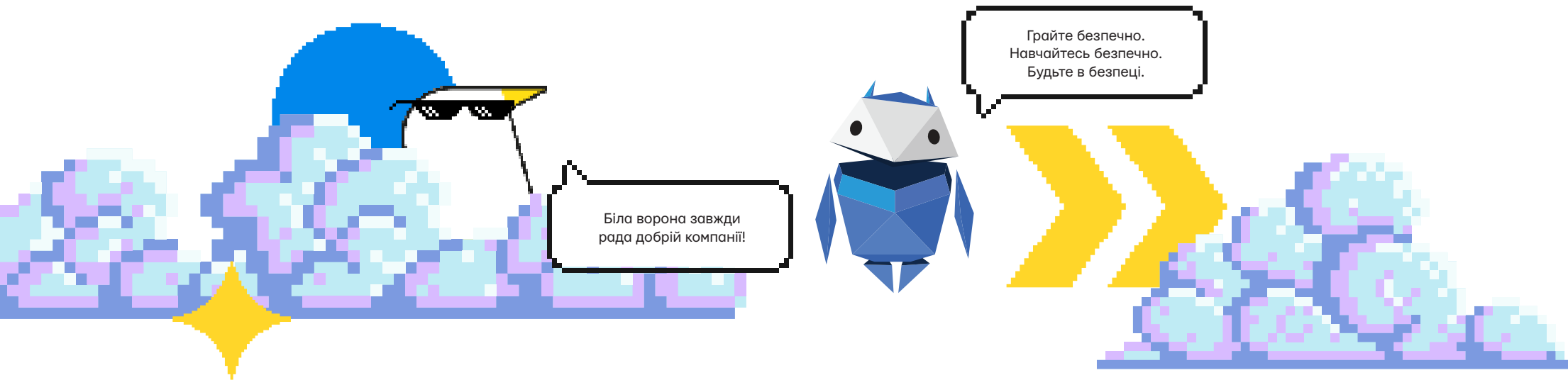
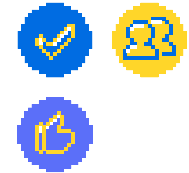
Перейдіть за покликанням, щоб потрапити до гри: bit.ly/interlandgdignityukraine2024

У грі є чотири острови, кожен з яких навчає важливих правил гідної та безпечної поведінки в інтернеті. На кожному острові на Вас чекають місії, де потрібно бути обачними, відповідальними і доброзичливими. Уникайте небезпек, перевіряйте факти, захищайте особисті дані, поширюйте добрі вчинки й остерігайтеся шахраїв / шахрайок.

Ваші рішення під час гри впливатимуть на результат. Вчіться діяти розумно, захищаючи себе й інших у цифровому просторі. На островах Ви матимете можливість перемагати ворогів, допомагати іншим і створювати безпечний та дружній простір, використовуючи інтернет.

Грайте та ставайте справжніми інтернет-героями й інтернет-геройками, дотримуючись правил безпеки, поваги та гідності до себе й інших!

Зупинка 39. Кожна людина гідна підтримки

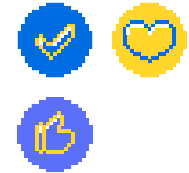
Поміркуйте про суперсили, які б давали змогу допомагати іншим у складних ситуаціях та зберіть власних супергероїв або супергеройок, які у будь-яких ситуаціях можуть прийти на допомогу і стати підтримкою.

Для того, щоб спробувати цю вправу наживо, придумайте і намалюйте свого супергероя або супергеройку підтримки або використайте готові шаблони та складіть оригами, скориставшись шаблоном.

Шаблон оригамі: bit.ly/origamigdignityukraine2024

Придумайте коротку історію про свого героя або героїнку підтримки і як він або вона вирішує одну із ситуацій. Розкажіть, як він або вона використовує свої суперсили для того, щоб допомогти іншим і захистити їхню гідність.

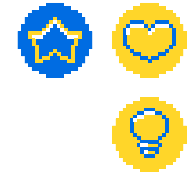

Крок 3. ГІДНІСТЬ У МОЇЙ ІСТОРІЇ

Зупинка 40. Моя історія про гідність

Якою історією про гідність з власного життя Ви хотіли б сьогодні поділитися? Занотуйте коротко інформацію про неї, щоб потім розмістити на «лінії часу» та розповісти.

Для побудови лінії часу онлайн можна використати, наприклад, сервіс: mural.com

Коли це відбулося?	Яким буде символ моєї історії на «лінії часу»?	Про що моя історія?
--------------------	--	---------------------

Свою історією про гідність поділився філософ, письменник, член ради та співзасновник Global Dignity Пекка Хіманен, у якій розповів про свою бабусю. Це відео може стати для Вас чудовим прикладом того, як створювати власну історію про гідність.

Відео про гідність Пекки Хіманена: bit.ly/himanengdignity2024

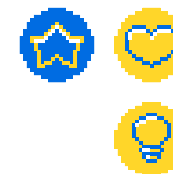

Зупинка 41. Інтерв'ю про гідність

У цьому завданні Ви можете спробувати себе в ролі справжнього репортера або репортерки, розпитавши члена або членку своєї родини про гідність і про те, чим для них є гідність. Інтерв'ю розроблено на основі матеріалів курсу «Розкажіть свої історії», який викладають у Living Legacies. Нас із ним познайомила організація Global Dignity.

Тримайте путівник для репортера/-ки і дізнавайтеся про історію гідності у Вашій родині.

Докладний опис вправ: bit.ly/interviewgdignityukraine2024

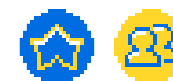

Зупинка 42. Гідні підтримують гідних

У світі існує багато країн, які переживали або переживають схожий на український досвід. Їхні родини також зіткнулися з важкими випробуваннями, але вони тримаються та не забувають про свою гідність та свободу.

Гідні завжди підтримують гідних. У людях, чиї цінності схожі з Вашими, завжди можна знайти підтримку й віру в те, що добро неодмінно перемагає зло.

Подивіться відео, яке записали діти з Колумбії для підтримки українських дітей:
bit.ly/columbiagdignityukraine2024

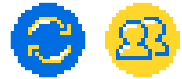

Багато людей по всьому світу підтримують Україну й українство. Серед тих, хто допомагають українцям і українкам – учнівство і студентство різних країн.

Подивіться відео, яке записали діти з Великої Британії для підтримки українських дітей:
bit.ly/britaingdignityukraine2024

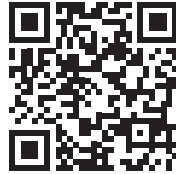

Зупинка 43. Що подивитися? Що почитати?

Тут ми рекомендуємо різноманітні відео, книжки, які надихнуть учнівство різного віку. Їх буде цікаво дивитися, слухати або читати, а потім – обговорювати важливі моменти з друзями.

«**CODE_UA**» – акустична вистава харківського незалежного музичного Театру 057. У цікавому форматі монологів, що чергуються з піснями, акторки й актори діляться своїми думками й почуттями про наші коди – те, що робить нас гідними українками й українцями.

Запис вистави: youtu.be/4tfH7od-b5l

Отакої, тут і далі ціла добірка натхнення! Від таких рекомендацій навіть пір'ячко дрижить!

«**Ми.Майбутнє**» – документальний фільм, у якому йдеться про п'ятьох підлітків з різних регіонів України. Ваші однолітки та їхні вчителі-наставники говорять про досвід війни, проєкти, якими займаються і захоплюються, та внесок у майбутнє.

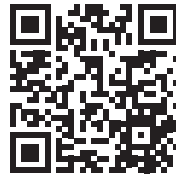

Усе про фільм:
youtube.com/watch?v=IQIWLEhg_2k

«Соціальна дилема» –

документальний фільм від Netflix, знятий у 2020 році, присвячений впливу соціальних мереж у сучасному світі. Ця технологія має велику потужність змінювати історію і водночас згубний вплив на людину, який необхідно усвідомлювати.

Усе про фільм: netflix.com/ua/title/81254224

«Дикий робот» – дитячий роман-бестселер, у якому розповідається про пригоди робота Роз, яка потрапила у дикий ліс і має навчитися там існувати. У книзі розкриваються теми як переплетіння природи і технологій, так і важливості взаємодопомоги і підтримки.

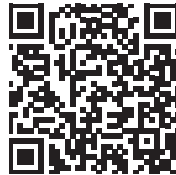

Усе про книгу:

vivat.com.ua/product/dyki-robot

«Гідність – це правдивість» – книга українського релігієзнавця, філософа Ігоря Козловського, у якій він міркував про різні аспекти гідності: людський, культурний, історичний.

Усе про книгу:

duh-i-litera.com/bookstore/gidnist-tse-pravdivist

«Сапієнси» – книга про пригоди підлітків-однокласників у майбутньому, де вони літають до школи на реактивних наплічниках, а за кожним їхнім кроком стежать гаджети.

Усе про книгу:

starylev.com.ua/knyga-sapiyensy

Крок 4. МОЄ ГІДНЕ МАЙБУТНЄ

Зупинка 44. Світ, у якому я хочу жити

Усі ми хочемо кращого і гідного майбутнього. Втім, на наші уявлення про те, що є кращим, дуже часто впливають наші погляди й упередженості, обставини, в яких ми живемо.

Команда Global Dignity пропонує особливу вправу, яка допоможе уявити світ майбутнього і нас у ньому, відклавши вбік наші обставини й упередження. Для цього скористаймося ідеєю американського філософа *Джона Роулза*, який розробив теорію справедливості.

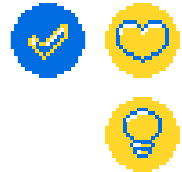
Роулз писав, що найліпше формулювати принципи справедливості, скориставшись «запоною незнання». Цей прийом полягає в тому, щоб на певний час відсунути від себе все, що ми про себе знаємо. І лише в цьому випадку ми можемо найбільш об'єктивно міркувати про справедливий світ.

Тож на основі цих ідей команда Global Dignity розробила вправу, виконавши яку, Ви зможете змалювати себе у світі майбутнього і місце гідності в ньому. Докладний опис вправи – за покликанням нижче.

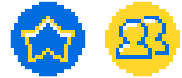
Докладний опис вправи: bit.ly/futuregdignityukraine2024

Робочий аркуш: bit.ly/futureworksheetgdignityukraine2024

Зупинка 45. Лист у майбутнє

Чи писали Ви собі лист у майбутнє у 2023 році? Якщо так – дістаньте його зараз зі сховку, перечитайте. Поміркуйте на самоті чи обговоріть із друзями, що Вам вдалося, а що ні й чому? Якщо ж Ви вперше долучаєтеся до відзначення Всесвітнього Дня Гідності, то послухайте історії друзів. Упевнені, що маєте таких, адже за 10 років святкування Всесвітнього Дня Гідності було написано тисячі листів, що пересилалися з року в рік.

Напишіть собі нового листа в майбутнє з ідеями про те, як протягом наступного року Ви можете ставати більш гідною людиною. Нехай основні принципи гідності будуть Вам дороговказом. Лист може починатися, наприклад, так:

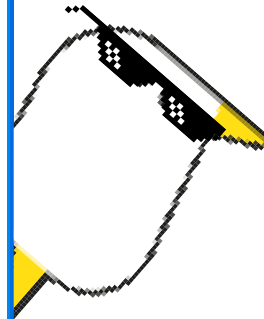
Тема листа: Для мене у наступному році

 Привіт, я – це ти рік тому.

Я пишу тобі, _____, у майбутнє, щоб сказати, що я хочу бути гідною людиною!

І протягом року я намагатимуся... []

О, лист прилетів!

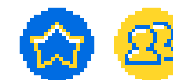

Покладіть на зберігання до спеціальної скриньки в класі, а за рік у такий же День Гідності відкрийте його та дізнайтеся, як Ви змінилися.

Для написання листа онлайн можна використати сервіс: futureme.org

Зупинка 46. Лист захисникам і захисницям

Наостанок, як-то кажуть, найважливіше. Нині тисячі гідних і сміливих чоловіків і жінок боронять наш із Вами спокій та незалежність у лавах ЗСУ, а ми їм дякуємо, віримо в них і всіляко допомагаємо.

Подумайте, що б Ви хотіли сказати людям, які зараз захищають нашу країну.
Прочитайте лист українського захисника *Павла Вишебаби*, який він написав своїй доньці.

Тільки не пиши мені про війну...

*Тільки не пиши мені про війну,
розкажи, чи є біля тебе сад,
чи ти чуєш коників і цикад
і чи повзають равлики по в'юну.*

*Як у тих далеких від нас краях
називають люди своїх котів?
Те, чого найбільше би я хотів,
щоб не було суму в твоїх рядках.*

*Чи цвіте там вишня та абрикос?
І якщо подарують тобі букет,
не розкажуй, як бігла ти від ракет,
розкажи, як добре нам тут жилось.*

*Запроси в Україну до нас гостей,
всіх, кого зустрінеш на чужині,
ми покажемо кожному по війні,
як ми вдячні за спокій своїх дітей.*

Чи надихнули Вас ці рядки на написання власного листа? Ваші слова мають велику силу та додають наснаги для боротьби захисникам і захисницям. Якщо Ви не знаєте, як можна передати листи захисникам і захисницям, радимо знайти волонтерські організації у Вашому населеному пункті.

Зазвичай, вони мають змогу передавати листи та роблять це із задоволенням

Цікаво

Саме пан Павло цього року став диктором Усеукраїнського диктанту національної єдності. Чи писали Ви диктант? Якщо ні, маєте можливість спробувати 🗣️
Текст диктанту: youtube.com/watch?v=meyoUiyM68w

Основні принципи гідності

Кожна людина має право на гідне життя.

Гідне життя означає можливість реалізувати свій потенціал, що має підкріплюватися гідною медичною допомогою, освітою, заробітком і почуттям безпеки.

О, гідність в картинках!
Тут кожен факт сяє, як пір'їнка в крилі, – чітко, зрозуміло і з ноткою поваги.

Гідність означає свободу вибору та дій і повагу до цих прав.

У своїх діях ми маємо керуватися почуттям власної гідності.

Насамперед наша гідність взаємопов'язана з гідністю інших людей.

Робили цей Путівник

**Олександр
Елькін**

голова Ради ГО «ЕдКемп Україна», національний голова Global Dignity в Україні, член Консультативної ради з питань сприяння розвитку системи загальної середньої освіти при Президентіві України, кандидат технічних наук

**Дар'я
Долгова**

виконавча директорка ГО «ЕдКемп Україна»

**Дар'я
Долімбаєва**

керівниця комунікаційного підрозділу ГО «ЕдКемп Україна»

**Галина
Калужна**

провідна фахівчиня ГО «ЕдКемп Україна», перекладачка

**Леся
Карпенко**

літературна редакторка

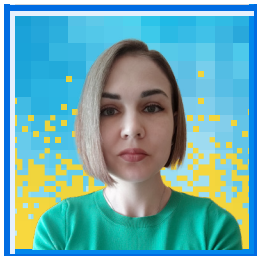
**Галина
Ковальчук**

провідна фахівчиня ГО «ЕдКемп Україна»

**Олена
Масалітіна**

віцеголова Ради ГО «ЕдКемп Україна», експертка з недискримінації в освіті, кандидатка філологічних наук

**Валентина
Сліпченко**

фахівчиня ГО «ЕдКемп Україна»

**Оксана
Твердохліб**

керівниця методично-видавничого підрозділу ГО «ЕдКемп Україна»

**Катерина
Школьна**

фахівчиня ГО «ЕдКемп Україна», дизайнерка

**Віра
Шкръоб**

головна фахівчиня ГО «ЕдКемп Україна», координаторка проекту Усесвітній День Гідності в Україні

**Біла
Ворона**

хранителька гідності ГО «ЕдКемп Україна»

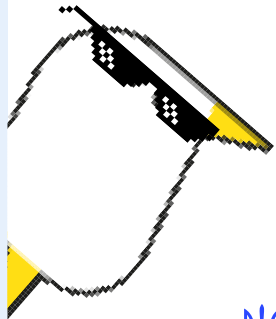
Оце згря зібралась!

Партнери та друзі

Кожен тут – надійне плече в нашому польоті.

Магістральна підтримка

Аси Інтернету.

За підтримки
Google.org

Державна підтримка

Інформаційно-методична підтримка

DOCUDAYS UA

ДЕНЬ ГІДНОСТІ 2024

Цей Путівник
в електронній версії:
bit.ly/bookgdignityukraine2024

Відправлення усіх подарунків в межах Усесвітнього Дня Гідності в Україні 2024 відбуватиметься за рахунок отримувача / отримувачки. Дякуємо за розуміння!

Усі права захищені.

Ми вітаємо відтворення матеріалів посібника, якщо в них не внесено жодних змін чи доповнень та за умови гіперпосилання на сторінку оригінальної публікації.

Використовувати матеріали з комерційною метою заборонено.

edcamp
UKRAINE

GLOBAL
DIGNITY
Ukraine

ПОДІЛИТИСЯ
ВРАЖЕННЯМИ

ПІДПИСАТИСЯ
НА РОЗСИЛКУ

СТЕЖИТИ
ЗА НОВИНАМИ